

Royal Kids Home

Beleid Veiligheid & Gezondheid

Royal Kids Home, Lageweg

IKC Koningin Julianaschool

Royal Kids Home

Christelijke (Integrale) kindercentra

Kinderdagverblijven

Buitenschoolse opvang

Peuterspeelgroep

Ouderkerk aan den IJssel

November 2023

VOORWOORD

Middels het beleid Veiligheid en Gezondheid willen wij u informeren over de werkwijze van Royal Kids Home, locatie Ouderkerk aan den IJssel op het gebied van veiligheid en gezondheid.

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
inleiding	4
hoofdstuk 1: Missie en visie.....	5
hoofdstuk 2: Grote risico's per domein	6
hoofdstuk 3: Omgang met kleine risico's.....	9
hoofdstuk 4: Grensoverschrijdend gedrag.....	11
hoofdstuk 5: het vierogenprincipe en de achterwachtregeling	13
hoofdstuk 6: EHBO-regeling	15
hoofdstuk 7: Beleidscyclus en actieplan	16
hoofdstuk 8: Communicatie en afstemming intern en extern	17
Bijlage 1: jaarplan	18
Bijlage 2: Voornaamste risico's per ruimte BSO.....	20
Bijlage 3: Voornaamste risico's peuteropvang.....	23
Bijlage 4: Werkafspraken hygiëne.....	25
Bijlage 5: Werkafspraken veiligheid	29
Bijlage 6: Protocol vermissing.....	35
Bijlage 7: Protocol Ontruimingsalarm	37
Bijlage 8: Protocol omgang/sociale leer methode (BSO)	38
Bijlage 9: Protocol Geneesmiddelen en medisch handelen	43
Bijlage 10: Protocol vervoeren van kinderen	47
Bijlage 11: Protocol voeding	48
Bijlage 12: Protocol buitenspelen	51
Bijlage 13: Protocol uitstapjes	55
Bijlage 14: Toegangsbeleid	57
Bijlage 15: Hitteprotocol.....	58
bijlage 16 ongevallenregistratie formulier	60

INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Royal Kids Home, Lageweg bestaand uit;

- Peuterspeelgroep de Kroontjes van 2-4 jaar met max 16 kinderen
- BSO de Lageweg van 4-13 jaar met max 16 kinderen

Naast de groepsruimte wordt er ook gebruik gemaakt van het schoolplein en het speellokaal.

Royal Kids Home heeft een groepsruimte binnen de Koning Julianaschool, deze ruimte wordt in de ochtend door de peuterspeelgroep gebruikt en in de middag door de buitenschoolse opvang. Aangrenzend aan deze ruimte is het speellokaal. Het schoolplein wat gebruikt wordt door de peuterspeelgroep en de buitenschoolse opvang, hoort bij de Koningin Julianaschool. Na schooltijd is het plein toegankelijk voor kinderen uit de buurt.

Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij op onze locatie werken. Met als doel de kinderen, pedagogisch medewerkers en beroepskrachten in opleiding een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Om tot dit beleidsplan te komen hebben wij informatie genomen uit de huidige procedures, protocollen en het pedagogisch beleidsplan. Tevens zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met de pedagogisch medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

De locatiemanager van de locatie is eindverantwoordelijke voor het beleid Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal elk kwartaal door de locatiemanager en/of de beleidsmedewerker/coach een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid onder de aandacht worden gebracht en besproken (zie bijlage jaarplanning). Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven wij scherp op onze werkwijze en kunnen wij bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Royal Kids Home werkt aan de kwaliteit van de opvang doordat er een team beleidsmedewerkers en coaches werkzaam zijn binnen de organisatie. Daarnaast werkt Royal Kids Home met een opleidingsplan.

HOOFDSTUK 1: MISSIE EN VISIE

1.1 ONZE MISSIE T.A.V. VEILIGHEID EN GEZONDHEID:

Royal Kids Home vangt kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen wij door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling
- kinderen positieve aandacht te geven
- kinderen zelfvertrouwen te geven

1.2 ONZE VISIE T.A.V. VEILIGHEID EN GEZONDHEID:

Royal Kids Home staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit liefde voor elkaar en daarvan uit willen wij een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. De belangrijke onderwerpen met betrekking tot veiligheid en gezondheid worden in dit beleid uitgewerkt.

1.3 ONZE DOELEN T.A.V. VEILIGHEID EN GEZONDHEID:

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

1. Het bewustzijn van mogelijke risico's
2. Het voeren van een goed beleid op grote risico's
3. Het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.
4. Alle informatie of verwijzingen daarnaar met betrekking tot veiligheid en gezondheid, binnen handbereik en overzichtelijk in één document voor medewerkers en ouders van Royal Kids Home

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

HOOFDSTUK 2: GROTE RISICO'S PER DOMEIN

2.1 FYSIEKE VEILIGHEID, GEZONDHEID EN SOCIALE VEILIGHEID

In de kinderopvang onderscheiden wij grote risico's in de volgende drie domeinen; fysieke veiligheid, gezondheid en sociale veiligheid.

Om die drie domeinen continu te toetsen en daarop te handelen werken wij met het management Gezondheid en Veiligheid. Uit dit management gebruiken wij de inventarisatielijst om de risico's in de verschillende ruimtes in kaart te brengen. Dit wordt 2x per jaar ingevuld door de pedagogisch medewerkers in de ruimtes zelf. Deze inventarisatielijsten worden ingeleverd bij de locatiemanager die aan de hand van de inventarisatie de grote en kleine risico's in kaart brengt, dit verwerkt tot een actieplan. Dit wordt besproken en geëvalueerd tijdens de teamvergaderingen.

Omdat de veiligheid van de kinderen onze dagelijkse aandacht behoeft werken wij hiernaast ook nog met een reparatie lijst, waarop 'kleine' reparaties en/of aanpassingen genoteerd worden. Deze lijst wordt maandelijks door de locatiemanager geïnventariseerd waarop er in overleg met de directie een derde partij ingeschakeld zal worden om deze reparaties en/of aanpassingen uit te voeren. Grote en/of directe reparaties en/of aanpassingen worden direct door de pedagogisch medewerker gemeld bij de locatiemanager.

Voor een concrete beschrijving van deze grote risico's per ruimte, zie de bijlage van dit beleidsplan.

2.1.1 FYSIEKE VEILIGHEID.

Het domein fysieke veiligheid wordt gewaarborgd middels de werkafspraken veiligheid. Daarnaast zijn er veiligheidsmaatregelen getroffen in de ruimtes zoals vingersafes en veilige stopcontacten.

Een aantal voorbeelden uit de praktijk zijn:

- *Beknelling*: vingers tussen de deur, hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in de bijlage; werkafspraken veiligheid.
- *Verstikking*: een kind stikt in kleine voorwerpen, hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in bijlage; werkafspraken veiligheid.
- *Vermissing*: een kind wordt vermist in de opvang/loopt zonder toestemming het lokaal uit; hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in bijlage; protocol vermissing.
- *Verhitting/Verbranding*: een kind raakt oververhit/ een kind verbrand: hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in bijlage; werkafspraken hygiëne en veiligheid en het hitteprotocol.

2.1.2 GEZONDHEID.

Het domein gezondheid wordt gewaarborgd middels de werkafspraken hygiëne. Daarnaast wordt er met KIDDI-app gewerkt. Wanneer de app aangeeft dat er overgegaan moet worden tot melden bij de GGD dan zullen de pedagogisch medewerkers of locatiemanager een melding doen bij de GGD. De procedures worden met het team besproken, geëvalueerd en zo nodig aangepast, zie jaarplanning bijlage 1.

Een aantal voorbeelden uit de praktijk zijn:

- *Overdracht ziektekiemen*: een kind komt in aanraking met ziektekiemen; hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in bijlage 4; Werkafspraken hygiëne.
- *Persoonlijke hygiëne, handhygiëne en schoonmaak* staat beschreven in bijlage 4; werkafspraken hygiëne.
- *Binnenmilieu*: een kind verblijft in een te warme/te koude ruimte; hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in bijlage 4; Werkafspraken hygiëne.

2.1.3 SOCIALE VEILIGHEID.

Het domein sociale veiligheid wordt gewaarborgd middels de werkafspraken veiligheid, het werkplan, de observatiemethode en de meldcode. Daarnaast is er een procedure grensoverschrijdend gedrag. Deze procedure omschrijft de werkwijze ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag van kinderen naar pedagogisch medewerkers en van ouders naar pedagogisch medewerkers. De procedures worden ieder jaar met het team besproken, geëvalueerd en zo nodig aangepast, zie jaarplanning bijlage .

Een aantal voorbeelden uit de praktijk zijn:

- *Vermissing*: een jong kind 1.5-4 jaar loopt ongezien het lokaal uit; hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in bijlage 6; protocol vermissing.
- *Grensoverschrijdend gedrag*: een kind van de buitenschoolse opvang komt in aanraking met pestgedrag van een ander kind: hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in hoofdstuk 4 en in bijlage 16; protocol omgang/sociale leer methode.
- *Kindermishandeling*: een kind komt in aanraking met mishandeling door ander kind of pedagogisch medewerker: hoe wij hier mee omgaan staat beschreven in de Meldcode.

2.1.4 BRANDVEILIGHEID

De locatie maakt gebruik van de ontruimingsplattegrond en het ontruimingsplan die opgesteld en verzorgd is door de basisschool. Zo ook de brandblusmiddelen en brandalarminstallatie. Dit plan wordt jaarlijks bijgewerkt. De verantwoording hiervoor ligt bij de basisschool.

Er is een jaarlijkse controle door de brandweer. Zij inspecteren de middelen en vluchtroutes of deze voldoen aan de wettelijke eisen. De brandweer test of de brandalarminstallatie naar behoren werken, de vluchtroutes vrij zijn en de verlichting van de nooduitgang bordjes naar behoren werken.

2.1.5 CALAMITEITEN

Calamiteitenoefening voor de peuteropvang vindt jaarlijks samen met de basisschool plaats. Omdat dit altijd plaatsvindt onder schooltijd wordt er jaarlijks met de buitenschoolse opvang ook een calamiteitenoefening gehouden door Royal Kids Home zelf. De peuters oefenen dagelijks met het lopen aan een evacuatiekoord, deze wordt gebruikt bij het naar buiten gaan. De oefening met de basisschool wordt geëvalueerd met de directie van de basisschool en de oefening van de buitenschoolse opvang wordt geëvalueerd met de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager.

Hoe wij handelen tijdens calamiteiten staat beschreven in de ontruimingsprocedure.

2.1.6 HANDELSWIJZE GROTE RISICO'S

Indien er onverhoopt een incident plaatsvindt welke zijn benoemd als mogelijk risico in de risico- inventarisatie volgen wij hiervoor een vaste procedure die hieronder kort zal worden toegelicht.

1. De EHBO-er wordt ingeschakeld ter beoordeling van het incident en eventuele behandeling van het kind/de kinderen.
2. Er wordt, indien nodig, contact opgenomen met externe partijen zoals de huisarts/112 wordt gebeld en de ouders worden ingelicht.
3. Er vindt een evaluatie plaats naar aanleiding van het ongeval en betrokkenen worden geïnformeerd. Actieplannen worden indien nodig bijgewerkt.
4. Formulier 'Ongevallen Registratie' wordt ingevuld indien de EHBO-er is ingeschakeld of overige externe partijen, zie bijlage.

5. Tijdens het invullen van een nieuwe risico-inventarisatie (2x per jaar) worden de ongevallen formulieren geëvalueerd door de locatiemanager. Hierbij wordt bekeken of de actieplannen voortkomend uit het ongeval voldoende zijn uitgevoerd en/of er nog aanpassingen noodzakelijk zijn.

HOOFDSTUK 3: OMGANG MET KLEINE RISICO'S

3.1 KLEINE FYSIEKE RISICO'S:

Onze missie is om de kinderen die bij Royal Kids Home komen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. We proberen ziekte of ongelukken of een onhygiënisch klimaat zo veel mogelijk in te dammen. Maar met over bescherming doen wij de kinderen uiteindelijk ook niet veel goeds. Daarom beschermen wij kinderen tegen onaanvaardbare risico's en werken wij dagelijks met aanvaardbare risico's.

Leren omgaan met deze risico's is erg belangrijk voor kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties tijdens het spelen ontwikkelen kinderen risicocompetenties. Ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich voordoet. Het nemen van risico is een onderdeel voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van ``Ik kan het`` en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dat vergoot weer de onafhankelijkheid en het zelfvertrouwen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen conflicten beter oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij het spelen zoals, slingeren klimmen, rollen, hangen en glijden zijn niet alleen leuk voor de kinderen maar ook van essentieel belang voor de motorische vaardigheden balans en coördinatie.

Kleine risico's kunnen ook voorkomen door gebreken en defecten in de omgeving van het kind. Bijvoorbeeld een deurbeschermer die stuk is, of een schram door defect speelgoed. Hiervoor vullen de pedagogisch medewerkers van alle groepen twee keer per jaar een inventarisatie lijst van het veiligheids-en gezondheidsmanagement in. Deze worden ingeleverd bij de locatiemanager, zo komen we gezamenlijk tot een nieuw actieplan. Elke dag wordt er een schoonmaaklijst ingevuld en eventuele beschadigingen of reparatie-aandachtpunten worden vermeld op de reparatielijst. Mocht er een reparatie of aandachtspunt zijn, dan wordt de lijst aan de locatiemanager gegeven die hierop actie onderneemt. Zo blijft de veiligheid en gezondheid een dagelijks aandachtspunt.

3.2 KLEINE EMOTIONELE RISICO'S

Bij Royal Kids Home zijn wij ons ervan bewust dat kinderen ook emotionele risico's lopen. Kinderen kunnen schrikken van elkaar en van geluiden. Regelmatig wordt er een oefening met een brandalarm gedaan en sommige kinderen kunnen daar heftig op reageren, dat geldt ook voor bladblazers of sirenes van hulpdiensten. Kinderen kunnen door schrik bepaalde angsten creëren. Dit zal altijd worden teruggekoppeld naar ouders toe zodat er samen bekeken kan worden hoe we deze angsten kunnen wegnemen of laten verminderen.

Er zijn kinderen die moeite hebben met afscheid nemen. Bij de één is dit snel over en bij de ander kan dit een daadwerkelijk probleem worden. Bij Royal Kids Home denken we dat dit een klein risico is maar in sommige gevallen kan ontaarden in een groot emotioneel risico. Voor de buitenschoolse opvang geldt dat een emotioneel risico pesten kan zijn.

3.3 HOE GAAN WE BIJ ROYAL KIDS HOME OM MET KLEINE RISICO'S 2-4 JAAR

Wij maken goede afspraken en regels met de kinderen over wat wel en niet mag bij Royal Kids Home en hoe wij daarmee om gaan. Vanaf 2 jaar zijn kinderen ontvankelijk voor regels en correctie en kunnen zij deze regels opnemen en herkennen of onthouden, Het blijft voor de pedagogisch medewerkers vooral een kwestie van herhalen en goed voorbeeld geven.

3.3.1 WERKWIJZE T.A.V. KLEINE RISICO'S BINNEN HET DOMEIN FYSIEKE VEILIGHEID

Er zijn groepsregels die voor alle kinderen gelden, deze blijven wij herhalen en aanleren. Bijvoorbeeld wij lopen op de groep, speelgoed blijft in het lokaal, we ruimen alles netjes op et cetera. De regels zijn te vinden in de huisregels van het pedagogisch beleidsplan, het werkplan en de werkafspraken in bijlage 4 en 5. Deze worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De pedagogisch medewerkers proberen deze afspraken zo veel mogelijk te waarborgen door ze regelmatig te benoemen en te bespreken.

3.3.2 WERKWIJZE T.A.V. KLEINE RISICO'S BINNEN HET DOMEIN GEZONDHEID

Om de risico's ten aanzien van de gezondheid te beperken leren we de kinderen hoest- en nies disciplines aan door te hoesten in hun elleboog, hun neus af te doen met een wegwerpzakdoekje en deze ook na gebruik weg te gooien. Een goede handhygiëne is van groot belang, zodra het kind eraan toe is leren wij een goede manier van handen wassen aan. De regels zijn te vinden in bijlage; werkafspraken hygiëne.

3.3.3 WERKWIJZE N.A.V. KLEINE RISICO'S DOMEIN SOCIALE VEILIGHEID

Om de risico's n.a.v. de sociale veiligheid te beperken en sociaal sterk te maken spelen wij met de kinderen mee om zo het goede voorbeeld te geven. Kinderen leren dit immers tijdens het spel.

De basis van gewenst gedrag en sociale vaardigheden aanleren door middel van spelactiviteiten, tevens bewust zijn van eigen taalgebruik. De gewenste omgangsvormen zoals netjes dank je wel, alsjeblieft, mag ik, wilt u, gebruiken. Het is belangrijk om kinderen hierin te sturen en zelf het goede voorbeeld te geven.

3.4 HOE GAAN WE BIJ ROYAL KIDS HOME OM MET KLEINE RISICO'S 4-13 JAAR

Wij maken goede afspraken met de kinderen over wat wel en niet mag bij Royal Kids Home en hoe wij daarmee om gaan. Kinderen leren vooral door middel van observeren en ervaren. Kinderen vanaf 4 jaar leren steeds beter de grenzen en regels herkennen en onthouden. Zodoende kan er meer een beroep worden gedaan op hun zelfstandigheid. Vanaf 7 jaar is er eventueel ook de mogelijkheid om meer vrijheid en zelfstandigheid te geven.

3.4.1 WERKWIJZE KLEINE RISICO'S DOMEIN FYSIEKE VEILIGHEID

Om de fysieke veiligheid van onze kinderen te vergoten en de risico's te verkleinen zijn er werkafspraken gemaakt. Wij betrekken de kinderen nauw bij deze afspraken en ze worden tijdens tafelmomenten herhaald. De fysieke veiligheid van de kinderen en medewerkers staan voorop. De pedagogisch medewerker betreft de kinderen in het bewust worden van een gevaarlijke situatie en/of omgeving. Dit gebeurt telkens tijdens situaties die zich op dat moment voordoet.

3.4.2 WERKWIJZE T.A.V. KLEINE RISICO'S BINNEN HET DOMEIN GEZONDHEID

Om de risico's t.a.v. de gezondheid te beperken leren wij de kinderen hoest- en nies disciplines aan door te hoesten in hun elleboog, de handen na elk toiletbezoek goed te wassen. Bij extreme hitte spelen wij niet buiten tussen 12:00-15:00 uur in de volle zon, maar letten op voldoende schaduwplekken. Deze afspraken worden regelmatig besproken en uitgelegd aan de kinderen op het moment dat de situatie zich voordoet.

3.4.3 WERKWIJZE N.A.V. KLEINE RISICO'S DOMEIN SOCIALE VEILIGHEID

Om de sociale veiligheid van de kinderen te waarborgen maken wij gebruik van omgangsregels, wij spreken netjes en beleefd. Wij begroeten elkaar en nemen netjes afscheid. Wij gaan niet over elkaars grenzen maar wij vertrouwen elkaar, wij helpen elkaar, wij spelen en hebben plezier. Wij luisteren direct als er: "Stop hou op", wordt gezegd. De Koningin Juliana school werkt met de Kanjer methode.

HOOFDSTUK 4: GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het beleid ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

MAATREGELEN OM GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG DOOR MEDEWERKERS TE VOORKOMEN EN WAT TE DOEN ALS HET TOCH GEBEURT:

Binnen de kinderopvang wordt gewerkt met de Meldcode met bijbehorend afwegingskader, om zo vroegtijdig signalen te kunnen opvangen. Bij vermoedens van mishandeling, verwaarlozing of misbruik door ouders, (pedagogisch) medewerkers, stagiaires en beroepskrachten in opleiding treedt direct de meldcode in werking en zal het bijbehorende stappenplan gevolgd worden. Ook als er sprake is van seksueel ongewenst gedrag van een kind naar een ander kind, treedt de meldcode in werking. Door de Meldcode regelmatig te bespreken wordt er gewerkt aan een open gesprekscultuur waarin pedagogisch medewerkers zich verantwoordelijk voelen en elkaar durven aan te spreken.

De pedagogisch medewerkers dienen zich ook te houden aan de gedragsregels die voor iedereen gelden. Wij zijn ons ervan bewust dat pedagogisch medewerkers een belangrijke voorbeeldfunctie hebben richting de kinderen, ouders en naar collega's en stagiaires. Daarnaast dienen zij zich te houden aan de beroepscode. Er is binnen Royal Kids Home een personeelshandboek, waarin interne regels en richtlijnen beschreven worden. Deze ontvangen pedagogisch medewerkers bij het aangaan van een dienstverband.

Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring) en staan ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang (PRK) en zijn in het PRK aan onze organisatie gekoppeld. Ook gastdocenten, vrijwilligers en anderen die op regelmatige basis omgang hebben met de kinderen in de tijd dat de kinderen op de opvang aanwezig zijn, staan ingeschreven in het PRK. Hierdoor worden medewerkers en overige continue gescreend.

Wij werken met een vierogenbeleid en zorgen met elkaar dat er volgens dit beleid wordt gewerkt. Zie hiervoor hoofdstuk 5.

MAATREGELEN OM GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG DOOR KINDEREN TE VOORKOMEN EN WAT TE DOEN ALS HET TOCH GEBEURT:

In het pedagogisch beleid is opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan (overdracht van normen en waarden). Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is. Daarnaast leren wij kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. Wij helpen kinderen weerbaarder te maken op momenten dat dit nodig is.

Alle vestigingen van Royal Kids Home zijn onderdeel van een kindcentrum waarin intensief wordt samengewerkt met een basisschool. De sociale leer methode van de school wordt zoveel mogelijk overgenomen en zal waar kan ook toegepast worden in de opvang. In het belang van de kinderen heerst zo in heel het gebouw dezelfde cultuur en worden regels op een zelfde manier gehanteerd. Wanneer er nog niet wordt gewerkt met een sociale leer methode (in samenwerking met het onderwijs) geldt het algemene pestprotocol van Royal Kids Home.

Iedere locatie heeft locatie specifieke huisregels, deze zijn positief geformuleerd en zijn omschreven in het werkplan. Deze locatie specifieke regels zijn vaak in samenspraak met de basisschool gemaakt waarmee het een

kindcentrum vormt. Waar kan worden deze regels met de kinderen geformuleerd en heeft het een centrale plek in de groepsruimte.

Wanneer een kind ongewenst (grensoverschrijdend) gedrag vertoont, wordt er eerst gekeken wat er in de omgeving van het kind verbeterd kan worden. Voorspelbaarheid tonen en consequent zijn is bijvoorbeeld erg belangrijk, maar dit kan in de praktijk soms erg lastig zijn. Wij stimuleren pedagogisch medewerkers om met de ik-boodschap te communiceren en het positieve gedrag van de kinderen uit te lichten. Gevoelens van kinderen worden bespreekbaar gemaakt tussen pedagogisch medewerkers en het kind wat het grensoverschrijdend gedrag vertoont. Bij de groepsbezoeken vanuit het kwaliteitsteam wordt hier aandacht aan besteed middels coaching.

Binnen Royal Kids Home is een zorgstructuur opgesteld. Wanneer kinderen grensoverschrijdend gedrag vertonen zal bekeken worden of de zorgstructuur moet worden ingezet. In situaties waarbij zorgvuldig is gehandeld volgens de zorgstructuur en dit niet heeft geresulteerd in het gewenste effect, kan op basis van de algemene voorwaarden beslist worden dat een kind niet langer opgevangen kan worden als de veiligheid van de andere kinderen binnen de groep en/of de (pedagogisch) medewerkers niet langer gewaarborgd kan worden.

GRENDOERSCHRIJDEND GEDRAG VAN OUDERS RICHTING PEDAGOGISCH MEDEWEKERS

Wanneer ouders het kindcentrum betreden, wordt er van hen verwacht dat ze zich houden aan de gedragsregels. Wanneer ouders zich niet gedragen volgens de gedragsregels, word er met hen een gesprek aangegaan over het desbetreffende gedrag. Ouders hebben ook een belangrijke voorbeeldfunctie naar de kinderen. Wanneer ouders gedrag vertonen die de veiligheid van de kinderen en (pedagogisch) medewerkers op negatieve wijze beïnvloed, kan er op grond van de algemene voorwaarden, hen de toegang tot de opvanglocatie ontzegd worden.

HOOFDSTUK 5: HET VIEROGENPRINCIPE EN DE ACHTERWACHTREGELING

5.1 HET VIEROGENPRINCIPE

Om de veiligheid van de kinderen te waarborgen hanteert Royal Kids Home het vier-ogen principe. Dit houdt in dat de pedagogisch medewerker of de pedagogisch medewerker in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gehoord of gezien kan worden door een andere volwassene.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan bij peuteropvang de Kroontjes:

De peuteropvang is tot op heden alleen in de ochtend geopend tijdens de reguliere schoolweken onder schooltijd van 8.30-12.30 uur. Dit betekent dat er de gehele opvangochtend docenten aanwezig zijn in het gebouw. Vanaf de gang kun je het lokaal goed inkijken door de ramen. Op de ramen mogen kleine knutselwerkjes opgehangen worden of kleine raamschilderingen gemaakt worden, echter moet er altijd de mogelijkheid blijven om vanuit de gang het lokaal in te kijken.

Als de BKR het aangeeft om 2 pedagogisch medewerkers de groep te begeleiden, wordt er gezamenlijk gestart en afgesloten op de peuteropvang. Wanneer de BKR toelaat dat er 1 pedagogisch medewerker de groep mag begeleiden wordt er indien mogelijk een stagiaire, locatiemanager of een tweede pedagogisch medewerker ingeroosterd om het vierogen-principe te waarborgen. Indien een tweede medewerker niet ingezet kan worden wegens onvoorziene omstandigheden wordt er als volgt gehandeld; Wanneer het kind aantal laag is en er 1 pedagogisch medewerker de groep mag begeleiden, wordt dit 's morgens gemeld aan de directrice van de school. De directrice komt dan ook regelmatig binnen lopen en een kijkje nemen. Het lokaal van groep 1/2 is aan de overkant gevestigd van het lokaal van de peuteropvang. De deuren van het lokaal en van groep 1/2 kunnen ook worden opengezet om zo met elkaar mee te luisteren.

Als er geen medewerkers van school aanwezig zijn, bijvoorbeeld tijdens een studiedag van school, zal er zo ingeroosterd worden dat bijvoorbeeld de locatiemanager of een extra pedagogisch medewerker of stagiaire op de locatie/de groep aanwezig zal zijn om het vierogen-principe te waarborgen.

5.2 DE ACHTERWACHTREGELING

Er zijn twee uitzonderlijke situaties waarop de achterwachtregeling van toepassing is:

1. Er is 1 persoon in het pand maar de BKR wordt **niet** overschreden.
2. Er is 1 persoon in het pand aanwezig én de BKR wordt **wel** overschreden.

In het eerste geval is een achterwacht die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de locatie voldoende achterwacht. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden. In het tweede geval **moet** er een tweede volwassene (meerderjarig) in het pand aanwezig zijn.

De achterwacht voor onze locatie is als volgt geregeld:

	1^e Persoon	2^e Persoon (bij afwezigheid 1^e persoon)	3^e persoon (bij afwezigheid 2^e persoon)
Maandag	Hilde Imminga	Locatie Gouderak	Janienke Boers-Strijbos
Dinsdag	Hilde Imminga	Locatie Gouderak	Janienke Boers-Strijbos
Woensdag	Hilde Imminga	Gerdien van der Lugt - Gosker	Janienke Boers-Strijbos
Donderdag	Hilde Imminga	Locatie Gouderak	Janienke Boers-Strijbos

Dit overzicht inclusief de telefoonnummers hangt op in een keukenkastje.

HOOFDSTUK 6: EHBO-REGELING

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Een groot gedeelte van het team is geschoold en gecertificeerd. De pedagogisch medewerkers van Royal Kids Home, Lageweg zijn opgeleid en volgen elk jaar een herhaling. De certificaten zijn behaald bij het volgende instituut: NIKTA

De EHBO doos aanwezig op locatie Lageweg wordt twee keer per jaar gecontroleerd en aangevuld door de locatiemanager. Het kindercentrum werkt met meerdere LRK-nummers in een gebouw, de pedagogisch medewerkers vormen één team. Vanwege de nieuwe regel/wetgeving waarbij er per LRK-nummer moet worden voldaan aan de aanwezigheidseis, worden alle medewerkers getraind in kinder-EHBO. Zodoende is er van 7.30-18.00 uur per LRK nummer altijd iemand aanwezig met een geldig EHBO certificaat.

7.1 BELEIDSCYCLUS

De beleidscyclus bestaat uit de volgende vier fasen:

1. In de eerste fase wordt de risico-inventarisatie voorbereid. In deze fase worden de inventarisatielijsten uitgereikt aan de pedagogisch medewerkers
2. De tweede fase kenmerkt zich door het daadwerkelijk aan de slag gaan met de risico-inventarisatie. De pedagogisch medewerkers vullen de inventarisatielijsten per ruimte in. Zij gaan daarna met elkaar in overleg zodat er een overzicht ontstaat van aandachtspunten.
3. In de derde fase wordt omschreven hoe de verbeterpunten, die zijn vastgesteld tijdens fase 2, het beste aangepast kunnen worden. Dit wordt genoteerd in het actieplan.
4. Tijdens de vierde fase worden de aanpassingen uit het actieplan geëvalueerd. Hierbij wordt er gekeken of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering. Dit is opgenomen in de jaarplanning en zal tijdens de werkbesprekingen worden besproken.

De gehele beleidscyclus heeft als doel om over een actueel beleidsplan voor Veiligheid en Gezondheid te beschikken.

Van de eventueel verder te nemen acties is een actieplan opgesteld, dit is een los document wat wordt besproken tijdens beleidsoverleg. Naast het actieplan wordt er ook gewerkt met een reparatielijst, deze wordt gebruikt om de reparaties die uitgevoerd moeten worden m.b.t. de veiligheid van de kinderen en de overige klussen in kaart te brengen en te bespreken met de klusjesman/aannemer. Het actieplan en de reparatielijst worden om de twee maanden geactualiseerd. Middels deze documenten wordt tussentijds de voortgang van de te nemen acties gerapporteerd.

HOOFDSTUK 8: COMMUNICATIE EN AFSTEMMING INTERN EN EXTERN

Wij vinden het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij hier dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe pedagogisch medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Er wordt gebruik gemaakt van een inwerkplan waar alle te bespreken items in genoemd zijn. Na het bespreken van een onderwerp wordt deze afgetekend. Zowel de locatiemanager als de nieuwe pedagogisch medewerker ondertekenen dit formulier.

Wij sturen de procedures vooraf digitaal toe, zodat de nieuwe pedagogisch medewerker de inhoud hiervan tot zich kan nemen. Als hij/zij per direct wordt ingezet dan zorgt de locatiemanager ervoor dat de pedagogisch medewerker voor aanvang van zijn/haar dienst tijd heeft om de documenten tot zich te nemen en worden de belangrijkste werkwijzen besproken en uitgelegd.

Stagiaires worden door de praktijkbegeleider op de hoogte gebracht en gehouden van de procedures. Ook hier maken wij gebruik van een aftekenlijst zodat inzichtelijk is wat wij met elkaar besproken hebben, zowel de praktijkbegeleider als de stagiaire ondertekent dit document.

Tijdens teamoverleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Pedagogisch medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via brieven en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

BIJLAGE 1: JAARPLAN

	Actie	Wie verantwoordelijk
Kwartaal 1	Werkplan lezen	Gehele team
	<i>Lezen uit beleid Veiligheid & Gezondheid:</i> Protocol omgang/sociale leer methode PSG / BSO Hoofdstuk 4: Grensoverschrijdend gedrag Protocol vervoeren van kinderen	Gehele team
	Zorgstructuur lezen	Gehele team
Kwartaal 2	<i>Lezen uit beleid Veiligheid & Gezondheid</i> Hitte protocol Protocol geneesmiddelen en medisch handelen Werkafspraken hygiëne Werkafspraken veiligheid	Gehele team
	EHBO dozen controleren en waar nodig aanvullen	Locatiemanager
	Huis- en buitenspeelregels bespreken met de kinderen	Pedagogisch medewerkers
	Risico inventarisatie invullen en actieplan maken	Pedagogisch medewerkers en teamleidster
Kwartaal 3	<i>Lezen uit beleid Veiligheid & Gezondheid:</i> Protocol uitstapjes Protocol buitenspelen Protocol voeding	Gehele team
	Meldcode lezen	Gehele team
Kwartaal 4	Pedagogisch beleid lezen	Gehele team
	<i>Lezen uit beleid Veiligheid & Gezondheid:</i> Protocol ontruiming Toegangsbeleid (indien van toepassing) Protocol vermissing Hoofdstuk 1 t/m 8	Gehele team
	Huis en buitenspeelregels bespreken met de kinderen	Pedagogisch medewerkers
	Beleid Veiligheid & Gezondheid lezen	Gehele team
	EHBO dozen controleren en waar nodig aanvullen	Locatiemanager

	Risico inventarisatie invullen en actieplan maken	Pedagogisch medewerkers en locatiemanager
--	---	---

* De locatiemanager is verantwoordelijk voor het volgens de jaarplanning onder de aandacht brengen en bespreken van de procedures en protocollen met de pedagogisch medewerkers.

BIJLAGE 2: VOORNAAMSTE RISICO'S PER RUIMTE BSO

1.1 BUITENRUIMTE SCHOOLPLEIN FYSIEKE VEILIGHEID

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Vallen van hoogte*: op het schoolplein zijn hoge toestellen aanwezig zoals een klimrek.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld.
Actie: Met de kinderen worden de buitenspeelregels besproken. Procedure buitenspelen evalueren met pedagogisch medewerkers.
- *Stoten tegen obstakels*: Op het schoolplein zijn verschillende speeltoestellen en een zandbak aanwezig.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld waarin beschreven staat dat de kinderen voor druk/actief spel een bepaald gedeelte van het plein krijgt toegewezen.
Actie: Met de kinderen worden de buitenspeelregels besproken. Procedure buitenspelen evalueren en bespreken met het team.
- *Zwerfvuil*: Na schooltijd blijven kinderen van de school buitenspelen op het plein, daardoor is de aanwezigheid van zwerfvuil zeer aannemelijk. Uit ervaring blijkt ook dat er regelmatig zwerfvuil op het plein ligt.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld waar een werkafspraken in is opgesteld dat een medewerkster bij het naar buiten gaan het plein controleert op zwerfvuil en zo nodig opruimt.
Actie: Procedure buitenspelen evalueren en bespreken met het team.

1.2 ENTREE EN GANG FYSIEKE VEILIGHEID

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Verwonding*: In de gang zijn radiatoren aanwezig die zijn afgewerkt. Hiervan is er een stuk metaal wat niet helemaal vast zit en scherp kan zijn voor kinderhanden.
Genomen maatregel: Dit wordt gemeld bij de directie voor reparatie. Er zijn verschillende regels opgesteld over hoe kinderen zich dienen te gedragen in de gang. Er zijn verschillende werkafspraken gemaakt hoe de kinderen begeleid dienen te worden tijdens het gebruik van de gang.
Actie: Zie bijlage; werkafspraken veiligheid. Met de kinderen worden de huisregels besproken. Werkafspraken veiligheid en pedagogisch beleid evalueren en bespreken met het team. Reparatieverzoek wordt doorgegeven aan de directie van school.
- *Beknelling vingers deuren en ramen*: Wanneer een kind zelf de buitendeur sluit kan het zijn dat kinderen met hun vingers bekneld raken.
Genomen maatregel: Er zijn werkafspraken opgesteld t.a.v. het openen en sluiten van deuren en ramen. Zie bijlage; Werkafspraken veiligheid.
Actie: Met de kinderen worden de regels besproken. Pedagogisch beleid evalueren en bespreken met het team.
- *Niet gesloten buitendeuren*: Ervaring heeft geleerd dat er soms onduidelijkheid is over wie er de verantwoording heeft om de buitendeuren goed te sluiten. Enkele keren is het voorgekomen dat er vergeten is de deuren te sluiten door medewerkers van de school terwijl de BSO nog aanwezig was. Kinderen kunnen hierdoor gemakkelijk weg gaan of onbekende mensen kunnen gemakkelijk het gebouw betreden.
Genomen maatregel: Deze situaties zijn gemeld aan de directie van school. Voor het BSO-team wordt deze afspraak opgenomen in de bijlage werkafspraken veiligheid: er wordt regelmatig gecontroleerd of de buitendeuren goed zijn gesloten of als de buitendeuren van de ingang van groep 5/6 op een kiertje staan alle kinderen die zelfstandig buiten mogen spelen, nog op het schoolplein aanwezig zijn.
Actie: Zie bijlage; werkafspraken veiligheid. Locatiemanager evalueert de afspraken met school regelmatig tijdens overleg.

1.3 LEEFRUIMTE FYSIEKE VEILIGHEID (MET KEUKENBLOK)

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Verbranding*: In de keuken is een warmwaterkraan en oven aanwezig.
Genomen maatregel: Er zijn verschillende regels opgesteld over hoe kinderen zich dienen te gedragen in de ruimte. Kinderen mogen alleen onder begeleiding gebruik maken van de kraan in de keuken. Wanneer er een bak activiteit gepland staat, is alleen de medewerkster bevoegd om de oven te openen en te sluiten, hierbij let zij op of de kinderen bij de keuken weg zijn. Waterkoker wordt geleegd na gebruik.
Actie: zie bijlage; werkafspraken veiligheid. Werkafspraken bespreken met het team.
- *Beknelling vingers deuren en ramen*: Wanneer een kind zelf de deur sluit van het lokaal of ongevraagd het raam dicht klappt kan het zijn dat kinderen met hun vingers bekneld raken tussen de ramen en de deur met bijvoorbeeld hun vingers.
Genomen maatregel: Er zijn werkafspraken opgesteld t.a.v. het openen en sluiten van deuren en ramen. Zie bijlage; werkafspraken veiligheid
Actie: Met de kinderen worden de regels besproken. Pedagogisch beleid evalueren en bespreken met het team.
- *Vergiftiging*: In het lokaal zijn schoonmaakmiddelen.
Genomen maatregelen: Er wordt zoveel mogelijk schoon gemaakt als de kinderen niet aanwezig zijn. Allesreiniger om de tafel mee af te nemen is overgeschonken in een planten spuit. Wanneer er schoonmaakmiddelen gebruikt worden, spelen de kinderen aan tafel of gericht in bijvoorbeeld de hoeken. De schoonmaakmiddelen worden opgeborgen buiten het bereik van de kinderen. Zie bijlage; werkafspraken veiligheid.
Actie: Werkafspraken veiligheid bespreken met het team.

1.4 TOILETTEN

- *Uitglijden op een natte vloer*: Kinderen van de BSO mogen zelfstandig naar het toilet, als een ander kind op de vloer heeft geplast, zeep op de grond of water heeft gelekt op de grond bij het handen wassen kunnen de kinderen die daarna komen uitglijden.
Genomen maatregel: Werkafspraken opgesteld over controle van natte vloeren. Zie bijlage; werkafspraken hygiëne.
Actie: Werkafspraken evalueren met het team. Huisregels bespreken met de kinderen.

1.5 SOCIALE VEILIGHEID

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Grensoverschrijdend gedrag*: grensoverschrijdend gedrag komt in verschillende soorten en maten voor. Genomen maatregelen zijn: januari 2018 is een protocol grensoverschrijdend gedrag ontwikkeld.
Actie: Bespreken en evalueren van het protocol grensoverschrijdend gedrag met het team.
- *Kindermishandeling*: Er kan op verschillende manieren kindermishandeling voorkomen. Genomen maatregelen zijn: Er wordt organisatie breed gewerkt met de meldcode en er is een aandacht functionaris kindermishandeling aangesteld.
Actie: Meldcode bespreken en evalueren in het team.
- *Vermissing*: Tijdens de opvang tijd kan een kind vermist raken, mede door de situaties waarin de buitendeuren onbewaakt open staan is dit risico groter aanwezig. Ouders moeten het doorgeven als een andere persoon hun kind ophaalt.
Genomen maatregelen zijn: Er is een protocol vermissing opgesteld.
Actie: Protocol bespreken en evalueren in het team.

1.6 GEZONDHEID

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Verbranding door de zon*: Tijdens de buitenschoolse opvang kan door onzorgvuldig insmeren en door buitenspelen tussen 12.00 en 15.00 uur het risico op verbranden vergroot worden.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld.
Actie: Protocol buitenspelen bespreken en evalueren met het team, zonnebrand aanschaffen.
- *Onzorgvuldig gewassen handen*: Kinderen van de buitenschoolse opvang mogen zelfstandig naar het toilet, kinderen kunnen het nog wel eens vergeten hun handen te wassen.
Genomen maatregelen: Er zijn huisregels opgesteld over het toilet bezoek en handen-was disciplines aangeleerd. Zie bijlage; werkafspraken hygiëne.
Actie: Regels bespreken met de kinderen en handen-was disciplines aanleren.

BIJLAGE 3: VOORNAAMSTE RISICO'S PEUTEROPVANG

2.1 BUITENRUIMTE SCHOOLPLEIN FYSIEKE VEILIGHEID

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Stoten tegen obstakels*: Op het schoolplein zijn verschillende speeltoestellen, een zandbak en banken aanwezig.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld waarin beschreven staat dat de kinderen voor druk/actief spel een bepaald gedeelte van het plein krijgt toegewezen.
Actie: Met de kinderen worden de buitenspeelregels besproken. Procedure buitenspelen evalueren en bespreken met het team.
- *Struikelen over obstakels*: Op het schoolplein is een zandbak aanwezig met een verhoogde rand.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld waarin beschreven staat dat de kinderen voor druk/actief spel een bepaald gedeelte van het plein krijgt toegewezen.
Actie: Met de kinderen worden de buitenspeelregels besproken. Procedure buitenspelen evalueren en bespreken met het team.
- *Uitglippen over plassen*: Wanneer het geregend heeft blijven er lang plassen op het plein staan.
Genomen maatregel: Grote plassen worden weggeveegd. Zie bijlage; werkafspraken veiligheid.
Actie: werkafspraken veiligheid evalueren en bespreken met het team.
- *Zwerfvuil*: Na schooltijd blijven kinderen van de school buitenspelen op het plein, daardoor is de aanwezigheid van zwerfvuil zeer aannemelijk. Uit ervaring blijkt ook dat er regelmatig zwerfvuil op het plein ligt.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld waarin een werkafpraak is opgesteld dat een medewerkster bij het naar buiten gaan het plein controleert op zwerfvuil en zo nodig opruimt.
Actie: Procedure buitenspelen evalueren en bespreken met het team.

2.2 ENTREE EN GANG FYSIEKE VEILIGHEID

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Beknelling vingers deuren en ramen*: Wanneer kinderen zelf de buitendeur sluiten in de gang kan het zijn dat kinderen met hun vingers bekneld raken tussen de ramen en de deuren.
Genomen maatregel: Zie bijlage; werkafspraken veiligheid. Daarnaast hebben we een ontruimingslint waar de kinderen aan vast houden als zij door de gang lopen.
Actie: Werkafspraken veiligheid en pedagogisch beleid evalueren en bespreken met het team. Kinderen leren aan het ontruimingslint te lopen door de gang.

2.3 LEEFRUIMTE FYSIEKE VEILIGHEID (MET KEUKENBLOK)

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Verbranding*: In de keuken is een warmwaterkraan en oven aanwezig.
Genomen maatregel: De peuters maken geen gebruik van de kraan in de keuken. Wanneer er gebruik gemaakt wordt van de oven, kan het stuk van de keuken met de oven worden afgezet met een bankje of stoelen. Actie: Zie bijlage; werkafspraken veiligheid. Werkafspraken veiligheid bespreken met team.
- *Beknelling vingers deuren en ramen*: Wanneer kinderen zelf de deur sluiten van het lokaal of ongevraagd het raam dicht klappen kan het zijn dat kinderen met hun vingers bekneld raken tussen de ramen en de deur.
Genomen maatregel: Er zijn vingerbeschermers op de deuren geplaatst en er zijn huisregels opgesteld t.a.v. het openen en sluiten van deuren en ramen. Er zijn werkafspraken opgesteld: Voor en na de peuteropvang wordt er gelucht door bijvoorbeeld onderste ramen te openen. Als de kinderen aanwezig

zijn worden alleen de bovenste ramen geopend.

Actie: Met de kinderen worden de regels besproken. Pedagogisch beleid evalueren en bespreken met het team. Werkafspraken veiligheid evalueren en bespreken met team.

2.5 TOILETTEN

- *Uitglijden op een natte vloer:* Als kinderen niet goed in de wc plassen of met veel water hun handen wassen, kan het voorkomen dat de vloer nat en dus glad is.
Genomen maatregel: De kinderen van de peutergroep komen alleen onder begeleiding in het toilet, natte vloeren worden droog gemaakt, zoals beschreven in bijlage werkafspraken veiligheid.
Actie: Werkafspraken veiligheid bespreken met het team.

2.6 SOCIALE VEILIGHEID

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Grensoverschrijdend gedrag:* grensoverschrijdend gedrag komt in verschillende soorten en maten voor.
Genomen maatregelen zijn: januari 2018 is een protocol grensoverschrijdend gedrag ontwikkeld.
Actie: Bespreken en evalueren van het protocol grensoverschrijdend gedrag met het team.
- *Kindermishandeling:* Er kan op verschillende manieren kindermishandeling voorkomen.
Genomen maatregelen zijn: Er wordt organisatie breed gewerkt met de meldcode en er is een aandacht functionaris kindermishandeling aangesteld. (4 ogen principe, hoofdstuk 6)
Actie: Meldcode en vier ogen principe bespreken en evalueren in het team.
- *Vermissing:* Tijdens de opvang tijd kan een kind vermist raken, mede door de situaties waarin de buitendeuren onbewaakt open staan is dit risico groter aanwezig.
Genomen maatregelen zijn: Er is een protocol vermissing opgesteld. Ouders moeten het doorgeven als een andere persoon hun kind ophaalt.
Actie: Protocol bespreken en evalueren in het team.

2.7 GEZONDHEID

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- *Verbranding door de zon:* Tijdens de opvangtijd kan door onzorgvuldig insmeren en door buitenspelen tussen 12.00uur en 15.00 uur het risico op verbranden vergroot worden.
Genomen maatregel: Er is een protocol buitenspelen opgesteld.
Actie: Protocol buitenspelen bespreken en evalueren met het team, zonnebrand aanschaffen.
- *Overdracht bacillen en ziektekiemen:* Peuters zijn minder zelfstandig in het op tijd snuiten van neuzen en soms kan het voorkomen dat zij speelgoed in hun mond stoppen.
Genomen maatregel: Voor het snuiten van neuzen wordt per kind een andere tissue gebruikt. Ook wordt er per kind een toetenveger gebruikt. Speelgoed e.d. wordt regelmatig schoon gemaakt.
Actie: Zorgen voor voldoende tissues en toetenvegers. Speelgoed schoonmaken volgens schoonmaaklijst. Peuters hoest/nies-disciplines aanleren. Zie bijlage; Werkafspraken hygiëne.
- *Onzorgvuldig gewassen handen:* Kinderen mogen soms zelfstandig naar het toilet en kunnen het nog wel eens vergeten hun handen te wassen.
Genomen maatregelen: Er zijn huisregels opgesteld over het toilet bezoek en handen-was disciplines aangeleerd.
Actie: Regels bespreken met de kinderen en handen-was disciplines aanleren.

Ieder mens draagt ontelbare al dan niet ziekmakende micro-organismen bij zich. Om verspreiding van deze micro-organismen tegen te gaan, is goede persoonlijke hygiëne belangrijk. Binnen Royal Kids Home wordt er gewerkt volgens de hygiëne richtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang opgesteld door het RIVM. In deze bijlage lichten wij een aantal richtlijnen toe die we dagelijks gebruiken. Voor alle richtlijnen verwijzen wij naar: [Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang | RIVM](#).

1. HANDHYGIËNE

Ziektekiemen worden veelal via de handen overgedragen. Een goede handhygiëne is één van de meest effectieve manieren om besmettingen te voorkomen.

Wanneer moet je de handen wassen?

- VOOR het aanraken en bereiden van voedsel en eten daarvan
- VOOR wondverzorging (het aanbrengen van zalf en/of crème)
- NA hoesten, niezen en snuiten
- NA toiletgebruik
- NA het verschonen van het kind
- NA contact met lichaamsvocht
- NA het buiten spelen
- NA het spelen in de zandbak
- NA het aanraken van dieren
- NA schoonmaakwerkzaamheden
- NA het roken van een sigaret
- NA contact met vuile was of afval
- NA het aaien van dieren

LET OP: Wees extra zorgvuldig met de handhygiëne, als een pedagogisch medewerker ziek is.

Handen wassen doe je als volgt:

- Gebruik stromend water
- Neem vloeibare zeep op natte handen
- Zorg dat de hele hand gewassen wordt en spoel daarna de handen goed schoon
- Droog de handen met een schone droge handdoek of gebruik papier.

Aanvullende maatregelen voor goede handhygiëne:

- Houd de nagels kort en schoon.
- Draag geen nagellak, nagelversieringen en/of kunstnagels aan de nagels. Hieronder vallen ook gel- en acrylnagels.

Billenzalf smeren doe je als volgt:

- Pak een tissue en wikkel deze om de toppen van je vingers. Doop de met de tissue omwikkelde vingers in de billenzalf en smeer het dan met de tissue op de billen. Gooi daarna de tissue meteen weg. Heb je te weinig zalf, pak dan gewoon weer een nieuwe tissue. Hergebruik nooit dezelfde tissue.

Gebruik van handschoenen

- Gebruik altijd handschoenen in geval van aanraking met bloed en/of lichaamsvocht
- Gebruik altijd handschoenen voor wondverzorging
- Gebruik altijd handschoenen voor het aanbrengen van crème of zalf

2. HOEST- EN NIESDISCIPLINES

Door niezen en hoesten worden ziektekiemen in onzichtbare speekseldeeltjes verspreid in de lucht. Wanneer de hand voor de mond gehouden wordt, kan daarna besmetting optreden door de besmette handen. Bij de kinderen komen ziektes als kinkhoest en waterpokken voor. Deze worden verspreid via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes afkomstig uit de neus- en keelholte van het zieke kind. Door alert te zijn op de hoesthygiëne kan worden voorkomen dat kinderen onnodig ziek worden. Leer kinderen aan, dat ze hun hoofd wegdraaien van andere kinderen als ze moeten hoesten of niezen. Corrigeer kinderen in hun gedrag ook met betrekking op snottebellen. Ververs zakdoeken na elk gebruik. Hergebruik zakdoeken nooit! Richting de kinderen wordt de volgende regel gehanteerd: Als we moeten hoesten en niezen houden wij onze hand of de binnenkant van onze elleboog voor de onze mond.

3. VERSCHONEN SANITAIR

In principe is het niet nodig het verschoonkussen te desinfecteren. Zorgvuldig huishoudelijk schoonmaken is voldoende. Na elk verschoonbeurt dient de verschoningskussen schoongemaakt te worden met allesreiniger. Alleen bij vervuiling met bloed, ontlasting of bloederige diarree moet gedesinfecteerd worden met alcohol 70%. Let op: Verschonen gebeurt alléén op het aankleedkussen, dus niet op de bank, vloer e.d.! Zodra het aankleedkussen beschadigingen vertoont, wordt deze vervangen.

De pedagogisch medewerker wast de handen met zeep of desinfecterende handgel en maakt na het verschonen het aankleedkussen schoon met allesreiniger. Hierna worden nogmaals de handen gewassen.

Aan het eind van de dag wordt de commode schoongemaakt.

4. TOILETHYGIËNE

Handen wassen na toiletteren is noodzakelijk aangezien ziektekiemen via de handen vaak voor besmetting zorgen. Denk hierbij ook aan besmetting van sanitair en speelgoed dat aangeraakt wordt. Na elk toiletgebruik moeten de kinderen hun handen wassen, wees hier alert op! Er wordt geen speelgoed meegenomen naar het toilet.

Na gebruik van een potje, wordt deze meteen gereinigd en buiten het bereik van de kinderen opgeborgen. Vervang ook elke dagdeel, of direct bij zichtbare vervuiling, de handdoeken.

Bij het gebruik van de wc-tjes voor de peuters worden deze tussen de middag en aan het einde van de dag schoongemaakt.

De kinderen van de peuterspeelgroep gaan onder toezicht van de pedagogisch medewerkers naar het toilet. Hierbij gelden de volgende regels:

- Wij zitten op het toilet.
- Wij wassen onze handen na het toiletbezoek.
- Wij nemen geen speelgoed mee naar het toilet.

Kinderen van de buitenschoolse opvang kunnen over het algemeen zelfstandig naar het toilet, voor hen gelden de volgende regels:

- Wij gaan alleen met toestemming van de pedagogisch medewerker naar het toilet.
- Tijdens het toiletbezoek letten wij op waar wij mee bezig zijn.
- Wij wassen onze handen na het toiletbezoek.

5. SCHOONMAAKSCHEMA

Houd je aan het schoonmaakschema, pedagogisch medewerkers zijn verplicht de ruimte (hierbij horen ook de kasten!) schoon en opgeruimd te houden. Let ook op de vaatdoekjes, handdoeken en theedoeken. Verschoon deze minimaal elk dagdeel en bij zichtbare verontreiniging. Vaatdoekjes dienen na elk gebruik te worden uitgespoeld onder heet stromend water.

In het schema staat al dat de knuffels, verkleedkleden, textiel en stoffen speelgoed maandelijks op 60 graden gewassen moet worden. Als een ziek kind hiermee gespeeld heeft, dan direct na het spelen wassen! Hetzelfde dient te gebeuren als stof en textiel met bloed of wondvocht is bevuild. Controleer de toiletten ook regelmatig op natte vloeren. Zo nodig droogmaken.

De kranen na weekenden en feestdagen door laten lopen. Reinig de kranen en wasbakken dagelijks.

Stofzuigen en dweilen wordt niet gedaan waar de kinderen bij zijn.

Bij het opvouwen van de was wordt er ten alle tijden geventileerd.

6. ZIEKE KINDEREN EN HYGIËNE

Kinderen die ziek zijn, krijgen:

- Een eigen handdoek, slab, spuugdoekje of gebruiken papieren handdoekjes.
- Eigen speelgoed. Na gebruik wordt het speelgoed meteen goed schoongemaakt.
- Een eigen beker en bestek, welke na ieder gebruik wordt afgewassen
- Probeer te voorkomen dat een kind met een koortslip een ander kind zoent.
- De koortsthermometer wordt na ieder gebruik met water en zeep gereinigd en daarna met alcohol 70% gedesinfecteerd. Na de reiniging wordt de koortsthermometer weer teruggedaan in het daarvoor bestemde hoesje.

7. OVERLAST VLIEGEN EN ONGEDIERTE

Worden er uitwerpselen van vliegen en/of ongedierte gesignaleerd, dan worden deze direct door de pedagogisch medewerker verwijderd en het oppervlak goed schoongemaakt.

8. VOEDSELBEREIDING

- Voedselbereiding vindt plaats in een schone omgeving en met schoon keukenmateriaal.
- Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden plekken.
- Rauwe ingrediënten worden tot in de kern tot minimaal 75 graden verhit.
- Etenresten mogen niet worden hergebruikt.
- Eten wat nog niet is opgewarmd, wordt afgesloten en gekoeld bewaard.
- Kruimels en andere etenresten worden weggegooid.
- Ouders mogen geen bederfelijke goederen meegeven, die langer dan een half uur uit de koelkast zijn geweest.
- Na ontvangst, bereiden, of ontdooien wordt de interne verbruiksdatum gecontroleerd.
- Gekoelde producten, die langer dan een half uur uit de koelkast zijn geweest, worden meteen weggegooid.
- Voor ieder gebruik wordt de houdbaarheidsdatum van een product gecontroleerd.
- Voor de peuters en eventueel ook voor de kleuters worden bepaalde voedingsmiddelen zoals druiven, cherrytomaatjes en knakworstjes in de lengte doorgesneden.

9. ZIEKE MEDEWERKERS

Medewerkers die een ziekte hebben van besmettelijke of allergische aard dienen een arts te raadplegen. Zij besteden extra aandacht aan de handhygiëne.

10. REINIGEN VAN TEXTIEL

Textiel wordt zoveel mogelijk op minimaal 60 graden gewassen. Met bloed of pus bevulde kleding moet op minimaal 60 graden gewassen worden.

Stoffen speelgoed wordt eenmaal per week gewassen. Speelgoed dat zichtbare vlekken houdt wordt weggegooid.

11. KEUKEN

De keukenkastjes worden met regelmaat schoongemaakt.

12. CO2 METEN

In alle lokalen van de school is een CO2 meter geïnstalleerd die door de school wordt gemonitord. Zo ook in het lokaal van Royal Kids Home. Hierover vindt overleg plaats tussen de locatiemanager en directrice van school. Mochten de waarden boven de norm uitkomen dan wordt hierop actie ondernomen.

BIJLAGE 5: WERKAFSPRAKEN VEILIGHEID

Bij de opvang van kinderen staat veiligheid voorop. Door een aantal gemakkelijk uitvoerbare gedragsregels en kleine aanpassingen in de ruimte, waarborg je de veiligheid van de kinderen. Stel huisregels op waaraan iedereen zich moet houden en die een gewoonte worden en registreer de ongelukken die desondanks toch voorgekomen zijn. Gebruik hiervoor het Formulier Ongevallen registratie uit de bijlage.

Om de veiligheid van de kinderen binnen het kindercentrum het beste te bewaren, nemen we de volgende zaken in acht:

1. VLOER EN MUREN

Controleer de vloer en muren op oneffenheden of losse delen. Vloerkleden op een gladde vloer kunnen vastgelegd worden met een antislip mat. Alleen kortpolige vloerkleden mogen worden neergelegd. Haal spijkers uit de muur als er niets aanhangt en zorg dat de vloer niet nat is (zorg voor goede deurmaten). Markeer op- en afstapjes door bijvoorbeeld stickers, verf of antislip.

Afspraak: laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren

2. RAMEN EN DEUREN

Waarschuw de kinderen voor het gevaar van glas in deuren of ramen. Pas op met openstaande ramen waar de kinderen doorheen kunnen vallen; ben er zeker van dat de kinderen daar niet bij kunnen komen. Knoop eventuele koordjes van de raamdecoratie hoog op zodat een kind er niet in bekneld kan raken.

Breng bij voorkeur veiligheidstrips aan op de deuren. Controleer deze strips ook wekelijks op mankementen. Zorg dat deuren zonder beveiliging constant open staan of op slot zitten met behulp van deurklem of deurblok.

Afspraak: geen grapjes en pesterijen bij deuren en ruiten.

Afspraak: We vragen toestemming als je uit het lokaal wilt.

Werkafsprak: kinderen in de leeftijd van 4-8 jaar gaan onder begeleiding door de gang, of er wordt met hen meegekeken als ze op de gang lopen of iets moeten doen. Kinderen worden gewezen op de huisregels. De peuters komen ten alle tijden onder begeleiding op de gang.

Werkafsprak: er wordt regelmatig gecontroleerd of de buitendeuren goed zijn gesloten.

Werkafsprak: wanneer de kinderen aanwezig zijn in het lokaal, worden alleen de bovenste ramen geopend op kiepstand. De ramen mogen helemaal geopend worden wanneer de kinderen niet aanwezig zijn. Voor en na de peuteropvang wordt er gelucht door bijvoorbeeld de onderste ramen te openen. Als de kinderen aanwezig zijn worden alleen de bovenste ramen geopend.

Werkafsprak buitendeuren: Als de kinderen van de peuterspeelgroep buiten spelen, houden wij de deuren van school gesloten. Als de kinderen van de buitenschoolse opvang zelfstandig buiten spelen (na toestemming van ouders) laten wij alleen de deur bij de ingang van groep 5/6 op een kier open staan. De deur valt namelijk automatisch in het slot. Zo kunnen de kinderen van de buitenschoolse opvang niet buitengesloten worden. De pedagogisch medewerkers controleren regelmatig of er geen vreemde mensen het pand betreden en op het schoolplein lopen. De pedagogisch medewerkers controleren voor het buitenspelen of het hek gesloten is. De pedagogisch medewerkers controleren regelmatig de kinderen die zelfstandig mogen buitenspelen of zij nog op het schoolplein aanwezig zijn. Kinderen die niet zelfstandig buiten mogen spelen leren wij dat ze alleen onder begeleiding van de pedagogisch medewerker naar buiten mogen.

3. ELEKTRA

Alle wandcontactdozen zijn kindvriendelijk. Voorkom losse snoeren of elektrische apparaten waar de kinderen makkelijk bij kunnen. Verwerk eventuele losse snoeren in kabelgootjes.

4. GIFTIGE STOFFEN EN GEVAARLIJKE MIDDELEN

Zie gifwijzer. Ruim gevaarlijke middelen (schoonmaak, sigaretten, medicijnen, aanstekers, lucifers en vlekkenwater, verf, boenwas (deze vanwege de vluchtigheid) goed op, dat wil zeggen hoog, zodat de kinderen er niet bij kunnen en wees bewust van giftige planten. Zet voorraad in een afgesloten kast. Gebruik geen chemicaliën met oplosmiddelen! Ook spuitbussen zijn ten strengste verboden in de ruimtes waar kinderen kunnen komen. Gebruik alleen lijm op waterbasis waar de kinderen bij zijn. In het kindercentrum mogen geen voor kinderen gevaarlijke bestrijdingsmiddelen worden gebruikt.

Afspraak: niet spelen met vuur of chemicaliën. Gebruik geen sterk geurende producten. Ook sterk geurende bloemen mogen niet in het gebouw worden gezet.

Tijdens en na verfwerkzaamheden, dient er extra worden gelucht, totdat de verflucht verdwenen is.

Bij inslikken van giftige stoffen wordt direct 112 gebeld.

5. SPEELGOED

Controleer regelmatig het speelgoed op kapotte onderdelen en scherpe randen. Speelgoed dat stuk is uit de ruimte verwijderen en naar kantoor brengen voor reparatie. Zorg dat het speelgoed aansluit bij het ontwikkelingsniveau van het kind en begeleidt de kinderen bij het spelen met moeilijk en/of gevaarlijk materiaal. Alleen kortpolige speelkleden mogen worden gebruikt. Binnen- en buitenspeelgoed wordt gescheiden gehouden.

De peuterspeelgroep en de buitenschoolse opvang delen gezamenlijk het lokaal. Het speelgoed voor de buitenschoolse opvang, die eventueel gevaarlijk kunnen zijn voor de peuters zoals kleine poppetjes/diertjes, worden hoog buiten het bereik van de peuters opgeborgen. Na de buitenschoolse opvang dient de ruimte goed gecontroleerd te worden door de pedagogisch medewerker op nog niet opgeruimd speelmateriaal van de buitenschoolse opvang wat niet bestemd is voor de peuters. De pedagogisch medewerker die 's morgens start, zal hier het lokaal ook op controleren voor de peuters gebracht worden.

Afspraken op de buitenschoolse opvang:

- Speelgoed/verkleedkleding ruimen wij op na gebruik.
- Wij spelen met de bal in het speellokaal of buiten.
- Wij gaan netjes met de spullen om.

6. KEUKEN

Laat kinderen niet alleen in de keuken. Wanneer de oven wordt gebruikt, dan wordt deze alleen bediend door een pedagogisch medewerker. Wanneer de oven aan staat wordt deze niet warm aan de buitenkant, echter wordt er als voorzorgsmaatregel er bijvoorbeeld een bankje voor de oven gezet waardoor de kinderen er minder goed bij kunnen komen en er bij het langs lopen niet tegenaan kunnen komen.

De waterkoker staat op het aanrecht, wanneer het niet gebruikt hoeft te worden, wordt de stekker uit het stopcontact gehaald. Na gebruik worden restjes water uit de waterkoker weggegooid. Zo wordt er voorkomen dat de waterkoker na gebruik met een restje heet water over een kind getrokken kan worden.

De keukenkastjes en lades, die op kinderhoogte zijn, in de groepsruimte zijn voorzien van haakjes, waardoor deze niet geopend kunnen worden door de kinderen. Richting de kinderen wordt de volgende regel gehanteerd: wij houden de keukenkastjes en lades gesloten.

Met de kinderen van de buitenschoolse opvang kunnen er samen kook en bak activiteiten worden gedaan. Daarnaast kunnen zij helpen met klusjes. Tijdens zulke situaties zijn de volgende regels van kracht:

- Wij komen niet zonder toestemming in de koelkast en voorraadkasten.
- Wij gebruiken elektrische apparaten alleen met toestemming van of samen met een pedagogisch medewerker.
- Afwassen/afdrogen/fornuis gebruiken doen we alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.
- De warmwaterkraan gebruiken we alleen onder toezicht van de pedagogisch medewerker.
- Wij ruimen onze bordjes zelf op na het eten.
- Bestek wordt op de juiste manier gebruikt.

Schoonmaak- en afwasmiddel bergen wij na gebruik meteen weer op i.v.m. de veiligheid. Het randje boven het aanrecht moet vrij blijven van voorwerpen. Handen worden niet in de keuken gewassen i.v.m. de warmwaterkraan. Dit moeten de kinderen bij de wastafel bij de toiletjes doen. De kinderen gebruiken alleen kindermesjes bij het smeren van hun brood/cracker.

7. (HUIS)DIEREN EN PLANTEN

Bij bezoek aan dieren dragen de pedagogisch medewerkers zorg voor voldoende begeleiding. Let er als pedagogisch medewerker extra op dat kinderen niet worden gebeten of gekrabbeld door een dier. Let er ook goed op dat de kinderen de dieren voorzichtig voeren.

In het kindercentrum worden geen giftige planten neergezet. De potgrond wordt jaarlijks verschoond.

8. KOORDJES AAN KLEDING

Controleer of kinderen koordjes hebben aan hun kleding. Dit kan kinderen stikken of knellen.

Afspraak; verwissel kleding bij kinderen met koordjes.

9. MEUBILAIR

Controleer het meubilair regelmatig op scherpe randen, splinters e.d. Zorg voor voldoende loopruimte tussen het meubilair. Binnen wordt de volgende regel richting de kinderen gehanteerd om botsen tegen elkaar en het meubilair te voorkomen: binnenlopen wij, buiten mag je rennen.

De bureaustoelen zijn alleen voor de pedagogisch medewerkers, de kinderen mogen hier niet op zitten.

Laat de kinderen nooit alleen in de stoelen/banken klimmen. Blijf altijd in de buurt en begeleidt ze indien nodig. Zet beweeglijke kinderen altijd naast een pedagogisch medewerker!

10. TEMPERATUUR EN LUCHTVOCHTIGHEID

In de leefruimte is de temperatuur normaal gesproken tussen de 18 en 21 graden. Wijkt de temperatuur naar beneden af, dan wordt de verwarming aangezet of warmer gedraaid. Is de temperatuur hoger, dan wordt de verwarming lager gezet of uitgedraaid. Eventueel wordt ook het raam opengezet en/of de zonwering omlaag gedraaid.

In de groepsruimtes staat dagelijks het automatisch ventilatiesysteem aan. Het ventilatiesysteem zorgt voor aanvoer van verse lucht, zodat het CO₂ gehalte op peil blijft. Het CO₂ gehalte wordt gecontroleerd door de CO₂ meter die we regelmatig aanzetten om te controleren. Er wordt voor aanvang van de openingstijd en na het middageten extra gelucht. De ramen worden opengezet op kiepstand.

Tijdens bewegingsspelletjes of stofzuigen wordt er extra gelucht. D.w.z. de ramen worden opengezet voor extra toevoer van verse lucht naast de aanvoer van de ventilatie. In de zomer staan ze overdag ook open.

Ramen (boven 1.80 meter) worden zoveel mogelijk geopend.

Er wordt gezorgd dat er geen grotere temperatuurverschillen zijn dan maximaal 5 graden. Boven de 25 graden wordt er extra geventileerd d.m.v. een ventilator.

Op warme dagen wordt er extra gelucht.

11. VERSCHONEN EN TOILETTEN

- Laat een kind bij het verschonen op de aankleedtafel nooit alleen.
- Leg, voordat je met verschonen begint, alles alvast klaar.
- Til een kind nooit aan de handen op!
- Alcohol, thermometer, wasgel etc. wordt te allen tijde buiten bereik van de kinderen opgeborgen.
- Zodra kinderen dit kunnen, klimmen ze zelf het trapje op naar de commode, onder het toezicht en begeleiding van de pedagogisch medewerker.
- De pedagogisch medewerker wast de handen met zeep of desinfecterende handgel en maakt na het verschonen het aankleedkussen schoon met allesreiniger. Hierna worden nogmaals de handen gewassen.
- Aan het eind van de dag wordt de commode schoongemaakt.
- Bij het gebruik van de wc worden deze aan het einde van de dag schoongemaakt.
- Kinderen mogen geen speelgoed naar de toiletruimte meenemen.

Werkafspraken;

- Peuters gaan niet zonder begeleiding naar de toiletten.
- Als de vloer nat wordt maken de pedagogisch medewerkers de vloer direct schoon en droog.
- Wij leren de kinderen van de buitenschoolse opvang de toiletten netjes achter te laten en vragen regelmatig na als ze van de toilet afkomen of dat het toilet droog en netjes is.
- Wij controleren met elkaar regelmatig de toiletten.

12. PERSOONLIJKE SPULLEN VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

- Deze worden buiten bereik van de kinderen opgeborgen.
- Meegenomen eten en drinken wordt voorzien van naam, in een aparte doos, zakje opgeborgen.
- Hete dranken en etenswaren worden buiten bereik van de kinderen gehouden en weggezet.

13. HALEN EN BRENGEN

- Ouders moeten het van tevoren aangeven, als hun kind door een ander wordt opgehaald. Is dit niet doorgegeven dan zal het betreffende kind niet worden meegegeven en worden de ouders eerst gebeld.
- Wanneer een biologische ouder niet bevoegd is zijn of haar kind te halen dient hiervoor een kopie van het gerechtig bevel overhandigt te worden aan het kindercentrum.

Afspraak: Bij binnenkomst hangen we de jassen en schooltassen op aan een haakje in de gang.

14. GROEPSRUIMTE

- Het speelgoed wordt aan het eind van de dag opgeborgen in de daarvoor bestemde kasten of bakken. Tussendoor wordt, als de kinderen dat al kunnen, door 1 pedagogisch medewerker én kind samen opgeruimd vóór er aan een nieuwe activiteit wordt begonnen.
- Wij plaatsen geen spullen voor (nood)uitgangen
- Er zal geen speelgoed met kleine onderdelen op de groep aanwezig zijn.
- De vloer wordt regelmatig gecontroleerd op kleine voorwerpen.
- De kinderen mogen met behulp van een volwassene boekjes uit de kast pakken of lezen. De plastic boekjes kunnen kinderen wel zelfstandig pakken en doorbladeren.
- Wij zijn rustig in de groepsruimte.

15. SPEELLOKAAL

Afspraken m.b.t. betreden van de gymzaal:

- Wij trekken onze schoenen uit voordat we het speellokaal ingaan.
- Wij komen alleen met toestemming van de pedagogisch medewerker in het speellokaal.
- Er gaat altijd een pedagogisch medewerker mee tijdens het spelen.
- Wij spelen alleen met een zachte bal in het speellokaal.
- Wij schieten de ballen niet met opzet tegen het plafond aan om schade en defect te voorkomen.
- Wij ruimen na het spelen het speellokaal op.

Werkafspraken:

- Wij controleren voordat wij gaan spelen in het gymlokaal of de bankjes goed langs de muren staan. Er wordt gecontroleerd of de rekken goed vast zitten aan de muur.
- Als wij met een grote groep kinderen voor druk/actief spel in het speellokaal spelen, overleggen de pedagogisch medewerkers met elkaar of het nodig is om subgroepen te maken of dat er voor de kinderen een bepaald gedeelte van het speellokaal toegewezen moet worden.
- Wij herhalen de regels regelmatig met de kinderen voordat ze gaan spelen in de gymzaal.

16. BUITENRUIMTE

- Te allen tijde wordt er gelet op de veiligheid van de kinderen.
- Voordat wij buiten gaan spelen wordt er gecontroleerd door de pedagogisch medewerkers of alle hekken goed dicht zitten. Ook voordat de kinderen van de buitenschoolse opvang (zelfstandig) gaan buiten spelen.
- Na het buiten spelen worden de handjes van de kinderen gewassen.
- Na het buiten spelen wordt het speelgoed opgeruimd.
- Bij het buitenspelen mogen kinderen niet van het speelterrein af zonder toestemming.
- De peuters spelen alleen op het verhoogde gedeelte op het plein in bijzijn van een PM'er om hen te helpen er af te komen.
- Wanneer er grote plassen op het plein staan worden deze weggeveegd.
- Het zand blijft in de zandbak. De zandbak wordt direct na het buitenspelen afgesloten.
- Na het buitenspelen wordt het speelgoed opgeruimd.
- Alleen buiten wordt er met een harde bal gespeeld.
- Er wordt niet in het hekwerk geklommen.
- Er wordt voorzichtig omgegaan met het speelmateriaal.
- Bij druk spel wordt er een alternatieve plek gezocht om de rust te waarborgen voor de andere kinderen.
- De kinderen komen met de fietsen alleen op de tegels.

- Ten alle tijden wordt er gelet op de veiligheid van de kinderen.

Buitenschoolse opvang:

- Er wordt alleen buiten gespeeld met toestemming van de pedagogisch medewerker.
- De kinderen mogen alleen buiten het hek als daar toestemming voor is gegeven en zij door een pedagogisch medewerker worden begeleid.
- Er wordt alleen zonder toezicht buitengespeeld indien ouders hiervoor getekend hebben.

17. GANG EN GARDEROBE

- Er wordt alleen gelopen in de gang.
- De jassen en rugtassen worden aan de kapstok gehangen waardoor de gang netjes en opgeruimd blijft.
- De jassen worden bij voorkeur in de groepsruimte aangetrokken.
- De kinderen van de peuterspeelgroep gaan niet zonder begeleiding de gang op.

Werkafspraken:

- Wij leren de kinderen dat ze niet aan de radiatoren in de gang mogen komen.
- Wij brengen de regels regelmatig onder de aandacht bij de kinderen.

BIJLAGE 6: PROTOCOL VERMISSING

In dit protocol staan de richtlijnen voor de handelswijze die de medewerkers volgen wanneer een kind vermist wordt tijdens de opvang.

Een kind is vermist indien: Er sprake is van een plotselinge en onverwachte afwezigheid.

PREVENTIEF BELEID

- Weet hoeveel kinderen er op de groep zijn. Doe dit o.a. door het bijhouden van de presentielijst waar alle kinderen op staan. Wanneer een kind is gebracht of gehaald, moet je het nieuwe aantal kinderen weten.
- De kans dat een kind wegloopt of door een onbekende wordt meegenomen is het grootst tijdens de haal- en brengmomenten.
- Let op dat de entree deur en het hek tijdens het buitenspelen altijd goed dicht zijn. Let op openstaande deuren, zowel de groepsdeur als de entree deur. Wanneer een ouder/verzorger de deur laat openstaan, wijs de ouder/verzorger daar dan op. Wanneer een kind zelf de deur kan opendoen en dit doet zonder toestemming van de pedagogisch medewerkers, zorg dan voor maatregelen zoals het omhoog zetten van de deurkruk.
- Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat een invalkracht goed geïnstrueerd is. Hierbij vindt er een goede overdracht plaats.

VERMISSING TIJDENS DE OPVANG

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist kun je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Onderneem de volgende stappen:

- Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
- Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?
- Bekijk eerst goed alle lokalen en gangen van het kindercentrum. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
- Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Ook eventueel ouder(s)/verzorger(s) die op dat moment aanwezig zijn.
- Een andere collega die niet aan het zoeken is brengt de directie op de hoogte. Deze neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s) indien het kind niet binnen 15 minuten wordt gevonden.
- Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden.
- Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
- Na 15 minuten zoeken bel je de politie: 0900 – 8844.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is

- Informeer je als eerste de ouders/verzorgers.
- Informeer je de politie als deze ingeschakeld is.
- Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
- Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Verantwoordelijkheden

Directie:

- Draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoer van het protocol.
- Ondersteunt de pedagogisch medewerkers in het handelen naar aanleiding van dit protocol.
- Zorgen dat de pedagogisch medewerkers dit protocol kennen en dit regelmatig toetsen.
- Indien nodig contact opnemen met ouder(s)/verzorger(s), politie e.d.
- Wanneer er beslissingen worden genomen, waken voor de veiligheid van elke betrokken persoon.
- Toezien op privacy en omgang met gevoelige informatie.

Pedagogisch medewerkers:

- Het protocol kennen en hiernaar handelen.
- Overleggen met collega's en directie.
- Bespreken van de resultaten/gevolgen met directie.

Ontdekken van een brand:

Een medewerker kan op de hoogte worden gebracht van een brand door deze zelf te ontdekken of door persoonlijke attenderen of doordat het brandalarm klinkt.

Bij een alarm wordt altijd uitgegaan van een noodzaak tot ontruiming.

Acties:

- Blijf kalm.
- Vraag de melder naar de locatie en de aard van de brand.
- Zorg dat de kinderen zo ver mogelijk van de brand verwijderd blijven.
- Waarschuw een andere medewerker of directeur.
- Voorkom uitbreiding van de brand.
- Sluit indien mogelijk deuren en ramen.
- Tracht de brand te blussen met de aanwezige brandblussers.
- Indien het blussen niet lukt, meld dan de brand door het indrukken van de handmatige brandmelder, of vraag een ander medewerker dit te doen.
- Bel de alarmlijn 112, of vraag een ander medewerker dit te doen.
- Verlaat het gebouw volgens de ontruimingsinstructie.

Hoe te handelen bij brand -of ontruimingsalarm

Als een medewerker geattendeerd wordt op een brand d.m.v. het brandalarm dienen de volgende acties gevolgd te worden die horen bij het ontruimingsalarm. Naast deze acties zijn in het geval van brand de volgende aandachtspunten extra van belang:

- Sluit indien mogelijk de toegangsdeur tot de brand.
- Waarschuw de personen die in gevaar zijn.
- Tracht een beginnende brand te blussen met de aanwezige blusmiddelen.
- Als een deur warm is of als er rook onderuit komt, moet de deur dicht blijven
- Blijf zelf en zorg dat anderen, bij rookontwikkeling, laag bij de grond blijven
- Stel je zelf er zeker van dat er na het passeren van de brandende ruimte er ruimte voor een vluchtweg is

Ontruimingsplan Koningin Julianaschool

Verzamelplaats achter het schoolplein.

Als het ontruimingssignaal, de sirene van de megafoon, klinkt, handel dan als volgt:

- De ipad en telefoon dienen meegenomen te worden
- Vraag onmiddellijk aandacht van alle kinderen
- Pak het meelooplint (kinderen van 2-4 jaar)
- De kinderen stoppen waar ze mee bezig zijn
- De kinderen pakken allemaal een ring vast.
- Zo snel mogelijk verlaten we het lokaal
- Check of alle kinderen uit het lokaal zijn
- Verzamelplaats: op het grasveld naast het schoolplein.
- Meld zo nodig het ontbreken van het kind bij de ontruimingsleiding
- Wacht op nadere instructies
- Ontruimers sluiten de klasdeuren en buitendeuren na controle
- Vluchtroute: hangt naast de ingang van elk lokaal
- De ontruimingsleider heeft een geel herkenbaar vestje aan, hij staat voor het plein.
- Je meldt je bij de ontruimingsleider af en vermeldt of je alle kinderen hebt.

GEDRAGS- EN PESTPROTOCOL

We vinden een veilig klimaat binnen het kind centrum (de school en de opvang) erg belangrijk. Belangrijke elementen hiervoor zijn: respect, openheid en communicatie.

Dit stimuleren we door op een positieve manier te werken aan de relatie tussen kinderen onderling, tussen kinderen en volwassenen en tussen volwassenen onderling.

Dit alles binnen een structuur van regels en afspraken.

HOE WILLEN WIJ DIT OP HET KINDCENTRUM BEREIKEN?

1. Er is aandacht voor samenwerkend leren: spreekbeurten, rollenspelen, (prenten-) boeken voorlezen en groepsopdrachten.
2. De voorbeeldfunctie van de leerkracht en/of PM'er is van groot belang;
3. Van de ouders/verzorgers verwachten wij, dat zij de afgesproken uitgangspunten ondersteunen. Daarom informeren we ze regelmatig;
4. Als ouders aangeven, dat er sprake is van een pestprobleem, wordt dat altijd serieus behandeld;
5. Door samen met de kinderen afspraken te maken, zullen zij zich betrokken en verantwoordelijk voelen voor het schoolklimaat.

Ongewenst gedrag van leerkrachten, pedagogisch medewerkers, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Het kind centrum neemt hier duidelijk stelling tegen.

UITGANGSPUNTEN

1. We horen bij elkaar;
2. We lossen conflicten zelf op;
3. We hebben oor voor elkaar;
4. We hebben hart voor elkaar;
5. We dragen allemaal een steentje bij;
6. We zijn allemaal anders.

ZO DOEN WE HET OP HET KINDCENTRUM

1. Zeg alleen aardige dingen tegen en over elkaar;
2. Iedereen mag meedoen/meespelen;
3. Samen spelen = samen delen;
4. Help elkaar of laat elkaar;
5. Anders zijn is leuk!
6. Praat een ruzie uit; maak het weer goed!
7. We luisteren naar elkaar en respecteren elkaar;
8. Bedenk samen een oplossing voor dingen, die jij anders zou doen;
9. Als je steeds geplaagd wordt, vertel je het aan de juf of meester;
10. Kom je er samen echt niet uit? Ga ook dan naar de juf of meester.

ZO DOEN WE HET IN DE GROEP

1. Kinderen geven in hun eigen groep een aanvulling op deze vastgestelde groepsregels.
2. Die aanvulling wordt opgesteld door, voor en met de groep, dit zijn de groepsregels;
3. Op de BSO maken we onze groepsregels gezamenlijk, ze zijn zichtbaar in ons lokaal. (zie vlaggenlijn)

WAT DOEN WE BIJ...

Bij ongewenst gedrag wordt voornamelijk over de gewenste situatie gesproken, d.m.v. kringgesprekken, individuele gesprekken en gesprekken met de ouders van de betreffende leerling. Het ongewenste gedrag willen we zo snel mogelijk omvormen tot gewenst gedrag.

Hulpmiddelen bij de realisatie van bovenstaande:

- Hoofdstuk 4: grensoverschrijdend gedrag
- Protocol omgang/sociale leer methode
- aanpak pestgedrag.

Als alle mogelijkheden tevergeefs zijn benut, kan ongewenst gedrag uiteindelijk leiden tot schorsing en/of verwijdering van de school, BSO, TSO (kinderen); het (tijdelijk) de toegang ontzeggen tot de school, BSO, TSO (volwassenen).

GEDRAGSPROTOCOL KINDEREN

Kinderen worden door ons met respect bejegend; we laten kinderen in hun waarde en nemen hen serieus. Met elkaar gaan we een aantal school- en groepsregels afspreken, waarin het welbevinden van de kinderen centraal staat.

In geval van ongewenst gedrag nemen we de volgende stappen:

1. Oplossing in de klas of groep

Hierbij kan gedacht worden aan:

- Kindergesprek;
- Hanteren/bespreken van de school- en groepsregels;
- Hulpplan uitvoeren (denk aan beloningssysteem);
- Afkoelplek;
- Straf- en dwangmaatregelen zoals:
  - Pauze binnenblijven: 1 of meerdere dagen;
  - Apart zetten in de eigen klas;
  - Apart zetten in een andere groep in overleg met de leerkracht of PM'er van de andere groep (methode time-out).

2. Gesprek over de gedragsproblematiek met de ouders.

Hiervan wordt verslag gemaakt in het leerlingvolgsysteem van ParnasSys. Voor de BSO kunt u dit verslag terugvinden in het kind dossier.

3. Gesprek met de leerkracht of PM'er over de gedragsproblematiek (of pestproblematiek) en de IB-er of teamleidster van Royal Kids Home. Ook dit gesprek wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem of het kind dossier.

4a. Wanneer het ongewenste gedrag onveranderd blijft, vindt er een gesprek plaats tussen de IB-er en de leerling of voor de kinderen die onder de verantwoording vallen van Royal Kids Home tussen de teamleidster en het kind. De betreffende ouders worden telefonisch op de hoogte gesteld door de IB-er of teamleidster en uitgenodigd voor een gesprek. In overleg met ouders wordt er een vervolgesprek gepland na 3 of 4 weken. In dit gesprek vindt een evaluatie plaats.

4b. Er wordt hulp gezocht buiten de school (SMW/SOVA)

5. Indien het kind volhardt in het (ongewenste) gedrag, komt er een gesprek tussen kind en directie. Het kind gaat die dag niet terug naar de eigen groep, maar wordt indien mogelijk in een andere groep geplaatst. Weer volgt een telefonische melding aan de betreffende ouders door de directie, gevolgd door een gesprek.

6. Als het bovenstaande ook geen effect heeft en het kind weer ongewenst gedrag vertoont, zal worden overgegaan tot schorsing. Deze beslissing wordt genomen door de directie en zal per geval bekeken worden. De eerste keer is dit 1 dag, de 2e keer 3 dagen en de 3e keer 5 dagen. (Zie paragraaf: "Schorsing/verwijdering van leerlingen") De ouders worden samen met de leerkracht of PM'er, uitgenodigd voor een gesprek op school door de directie. De ouders ontvangen een schriftelijke bevestiging van de schorsing en de reden waarom.

7. Als de schorsing geen effect heeft en het kind nog steeds ongewenst gedrag vertoont, zal er tot verwijdering worden overgegaan. De ouders worden uitgenodigd voor een vervolggelbesprek en ontvangen een schriftelijke bevestiging van de verwijdering en de reden waarom.

GEDRAGSPROTOCOL OUDERS

De volgende gedragsregels zijn opgesteld:

1. De algemeen aanvaarde omgangs- en beleefdheidsvormen worden gehanteerd.
2. Blijkt dat ouders zich in een gesprek met de leerkracht of PM'er niet aan die algemeen geldende regels houden, dan wordt het vervolggelbesprek ook bijgewoond door de IB-er, teamleidster van RKH en/of directie.
3. Ouders, die tijdens de lessen of opvang uren binnen de school aanwezig zijn, mogen de lessen en/of de groepen van Royal kids Home niet verstoren en respecteren de rust in het gebouw.
4. Gesprekken over het gedrag of over de ontwikkeling van het kind vinden plaats zonder dat het kind hierbij aanwezig is, tenzij de leerkrachten of PM'ers en de ouders anders zijn overeengekomen.
5. Bij het herhaaldelijk niet in acht nemen van de gedragsregels kunnen de ouders eventueel tijdelijk de toegang tot het kind centrum ontzegd worden. Dit ter beoordeling van het kind centrum.
6. Bij herhaaldelijk ongewenst gedrag, wordt de toegang tot het kind centrum ontzegd. Hierover worden het bevoegd gezag en de politie ingelicht.
7. Van verbaal of fysiek geweld tegenover kinderen of personeel wordt aangifte gedaan bij de politie.

AANPAK BIJ PESTEN IN 5 STAPPEN

Stap 1	Stop houdt op!
Stap 2	Stappenplan: "Praat het uit."
Stap 3	Mediatie door leerkracht/PM'er/medeleerling

Stap 4a Een gesprek met het kind dat gepest wordt.

Tijdens dit gesprek moedigt de begeleider PM'er of leerkracht de leerling aan om te vertellen hoe de leerling zich voelt.

Verder komt aan bod:

- Uitleg over de procedure en de vraag of de leerling dit "ziet zitten";
- Nagaan of er iets vertrouwelijk is besproken en wat de groep niet mag weten;

- Inventariseren van namen van de betrokkenen, meelopers of toeschouwers en van “vertrouwde” medeleerlingen, kinderen uit de stamgroep, die deel uit kunnen gaan maken van de “support-groep”;
- He kind uitnodigen om iets te schrijven of te tekenen, waaruit duidelijk naar voren komt hoe hij/zij zich voelt;
- Het kind vragen om op elk moment contact op te nemen als het niet goed loopt.

Stap 4b Gesprek met de pester.

Stap 4c Gesprek met beide kinderen (slachtoffer en pester).

Stap 4d De leerkracht en/of pedagogisch medewerker meldt aan de ouders van het slachtoffer en de dader dat er sprake is van een pestprobleem.

In specifieke gevallen kan er gekozen worden voor de volgende aanvullende stappen:

Stap 5a Samenstellen van de “support-groep” en hiervoor een bijeenkomst organiseren.

Zes tot acht kinderen worden bijeengeroepen. Het doel is de kracht van de groepsleden te gebruiken. Daarom is het belangrijk dat, naast diegenen die de ellende hebben veroorzaakt, behulpzame en betrouwbare kinderen deel uit maken van deze groep. Voor de veiligheid van allen is snelheid geboden.

Stap 5b Het uitleggen van het probleem aan deze groep.

De begeleider legt uit dat hij een probleem heeft en dat hun hulp nodig is bij het oplossen ervan. Het verhaal over de ellende van het slachtoffer wordt verteld (eventueel geïllustreerd). Op geen enkel moment wordt ingegaan op feitelijke gebeurtenissen en er wordt niemand beschuldigd. Als gekozen wordt voor “Steungroep aanpak”, dan wijkt dit op dit punt af: niet het verhaal van het slachtoffer wordt verteld, maar er wordt gevraagd aan de leerlingen of zij zich wel eens buitengesloten, eenzaam of gekwetst hebben gevoeld. Van daaruit wordt een relatie gelegd naar het gevoel dat het slachtoffer heeft. De begeleider maakt duidelijk dat het niet goed is, dat een leerling van deze school zich zo voelt.

Stap 5c Het delen van de verantwoordelijkheid.

De begeleider stelt dat:

- De groep bijeen is geroepen om het probleem te helpen oplossen;
- Er niemand in de problemen komt of zal worden gestraft;
- De groep verantwoordelijk is voor zijn eigen gedrag.

Stap 5d Het vragen naar de ideeën van elk groepslid.

De leden van de groep zijn meestal oprecht geraakt door het verhaal van het slachtoffer en opgelucht, dat ze niet in de problemen zitten. Elk lid van de groep wordt aangemoedigd om een manier voor te stellen, waarop het slachtoffer kan worden geholpen om zich gelukkiger te voelen. De ideeën moeten worden verwoord in de ik-vorm.

Stap 5e Het neerleggen van de verantwoordelijkheid voor de resultaten bij de groep.

De begeleider sluit de bijeenkomst door de verantwoordelijkheid voor het oplossen van het probleem bij de groep te leggen. De begeleider bedankt hen en drukt zijn vertrouwen in een

positieve afloop uit. Er wordt afgesproken dat hij op korte termijn elk lid van de groep afzonderlijk zal spreken om te horen hoe alles loopt.

Stap 5f   Organiseren van een evaluatiegesprek met de groep.

Na ongeveer een week spreekt de begeleider met elk groepslid afzonderlijk en apart met het gepeste kind over de stand van zaken. Het speelt geen rol of iedereen zijn voornemen heeft uitgevoerd, zolang de pesterijen maar zijn gestopt. Het doel is dat het slachtoffer zich veilig en gelukkig voelt

BIJLAGE 9: PROTOCOL GENEESMIDDELEN EN MEDISCH HANDELEN

Het doel van dit protocol is kindercentra een handreiking te geven over hoe in deze situaties te handelen. Er zijn drie situaties te onderscheiden:

1. Het kind wordt ziek op het kindercentrum.
2. Het verstrekken van geneesmiddelen op verzoek.
3. Medische handelen.

HET KIND WORDT ZIEK OP HET KINDERCENTRUM

De pedagogisch medewerker neemt altijd contact op met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te halen en te verzorgen?). Pijnstillers of koortsverlagende medicijnen worden alleen op doktersadvies verstrekt. Zetpillen worden niet gegeven door de pedagogisch medewerkers.

Als er sprake is van een mogelijke infectieziekte kan de GGD- wijzer geraadpleegd worden. In deze landelijke richtlijnen staan adviezen ten aanzien van infectieziekten. De GGD- wijzer kunt u bij de uw GGD opvragen of vinden op www.ggdnederland.nl.

HET VERSTREKKEN VAN GENEESMIDDELEN ALLEEN OP DOKTERSADVIES

Kinderen krijgen soms geneesmiddelen of andere middelen (bijvoorbeeld zelfzorgmiddelen). Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld pufjes bij astma, antibiotica etc. Ouders vragen de pedagogisch medewerker om deze middelen aan hun kind te geven. In deze situatie hebben de ouders toestemming vooraf gegeven. Het is belangrijk deze toestemming schriftelijk vast te leggen. Het formulier wordt toegevoegd aan het kinddossier en er wordt regelmatig gecheckt of de gegevens nog up to date zijn.

Welke gegevens:

- Om welke geneesmiddelen het gaat. Deze moeten in originele verpakking worden aangeboden met de houdbaarheidsdatum en gebruiksaanwijzing.
- Hoe vaak geven.
- In welke hoeveelheden.
- Op welke manier de geneesmiddelen gebruikt moeten worden.
- De periode waarin de geneesmiddelen moeten worden verstrekt.
- De wijze van bewaren en opbergen.
- De wijze van controle op de vervaldatum.

Het toedienen van de medicijnen

Medicijnen worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen. Voordat de medicijnen door een pedagogisch medewerker worden toegediend, dienen de ouders eerst zelf het kind de medicijnen toe te dienen, zodat ze zelf kunnen ondervinden hoe hun kind erop reageert. Wanneer de pedagogisch medewerker een kind medicijnen geeft wordt eerst de bijsluiter gelezen en de houdbaarheidsdatum gecheckt. Wanneer het medicijn toegediend is wordt dit afgevinkt op een lijst, zodat het geneesmiddel niet per ongelijk twee keer toegediend wordt.

Wanneer het gaat om het verstrekken van geneesmiddelen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende geneesmiddelgebruik op het kindercentrum. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad geneesmiddelen komen brengen, en/of als er een nieuw geneesmiddel voorgeschreven is. Bespreek dan o.a. de volgende punten: reactie op medicijnen, reactietijd, manier van toedienen (hoe verloopt het, hoe kun je het handig aanpakken). Voor gebruik dient altijd de houdbaarheidsdatum worden gecheckt.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een geneesmiddel reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een geneesmiddel, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Dit is situatieafhankelijk. Natuurlijk worden ouders gebeld, zij zijn eindverantwoordelijk!

Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat u duidelijk alle relevante gegevens bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het geneesmiddel dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt).

MEDISCH HANDELEN

Te denken hierbij valt aan het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje, of het toedienen van een injectie. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door de thuiszorg of de ouders zelf op de locatie uitgevoerd.

De pedagogisch medewerker moet zich, wanneer zij deze medische handelingen uitvoert, wel realiseren dat zij daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich neemt.

Het zal duidelijk zijn dat de ouders voor deze medische handelingen hun toestemming moet geven. Hierbij gaat het om schriftelijke toestemming. Zonder toestemming van de ouders kan een pedagogisch medewerker niets doen.

WETTELIJKE REGELS

Voor de hierboven genoemde medische handelingen is er, binnen de wetgeving een aparte regeling gemaakt. De wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor personeel werkzaam in de kinderopvang.

Een pedagogisch medewerker die niet kan bewijzen voor een bepaalde handeling bekwaam te zijn, mag deze handeling ook niet uitvoeren. Een pedagogisch medewerker die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht – bijvoorbeeld omdat zij deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht – zal deze handeling eveneens niet mogen uitvoeren. Eenieder die bij het verlenen van zorg schade of een aanmerkelijke kans op schade aan de gezondheid veroorzaakt, is civielrechtelijk en strafrechtelijk aansprakelijk.

Mocht ten gevolge van een medische handeling een calamiteit zich voordoen, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. En bel de ouders, zij zijn eindverantwoordelijk!!

WONDHYGIËNE

Wondjes bij kinderen of pedagogisch medewerkers moeten te allen tijde worden afgedekt met een waterafstotende pleister. Vervang deze pleister regelmatig door een nieuwe. Dep pus- en wondvocht altijd eerst met bijvoorbeeld een wattenstaafje en voorkom zo dat het gaat lekken.

Is materiaal of een oppervlak verontreinigd met wondvocht of pus, dan direct schoonmaken met reinigingsmiddel, gebruik hierbij altijd handschoenen. Let extra op de handhygiëne van kinderen die aan wondjes of blaasjes krabbelen. Gebruik wegwerphandschoenen bij elk contact met lichaamsvochten, wondvocht of bloed.

LET OP! Wordt een kind of een pedagogisch medewerker gebeten en komt er bloed uit de bijtwond, dan dient binnen 24 uur de bedrijfsarts, de huisarts of de GGD ingeschakeld te worden!

BLOED-BLOED CONTACT

Om overdracht van virussen via bloed te voorkomen zijn de volgende hygiënemaatregelen van belang:

- Dek wondjes aan de handen af met een waterafstotende pleister.
- Draag wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn verontreinigd.
- Verwijderen van gemorst bloed:
  - o Met handschoenen aan bloed opnemen met een papieren tissue
  - o Vervolgens de ondergrond huishoudelijk schoonmaken met water en zeep
  - o Daarna desinfecteren met alcohol 70% (Zie ook 'desinfecteren'.)
- Linnengoed en kleding met bloedvlekken wassen op 60°C. Indien dit niet mogelijk is op het langste programma van 40°C wassen.

Als er toch bloed-bloedcontact geweest is moet allereerst de wond goed worden uitgespoeld met water. Vervolgens desinfecteren met Betadinejodium. Bij bloed op slijmvliezen alleen spoelen, niet desinfecteren. Daarna de GGD bellen om te overleggen of er nog aanvullende maatregelen nodig zijn, zoals bijvoorbeeld een injectie met antistoffen tegen hepatitis B. Belangrijk dat je de ouders/verzorgers direct informeert.

Extra informatie:

In het bloed van sommige mensen zijn virussen aanwezig zoals hepatitis B-virus en HIV. Omdat de besmetting met deze virussen dikwijls al rond de geboorte plaatsvindt en dan niet tot klachten leidt, weten de dragers van deze virussen soms zelf niet eens dat zij besmet zijn. Via bloed-bloedcontact of bloed-slijmvliescontact kunnen de virussen op anderen worden overgedragen. Bij bloed-bloedcontact komt het bloed van de ene persoon direct in contact met het bloed van een andere persoon, bijvoorbeeld als iemand zich prikt aan een gebruikte injectienaald. Bij bloed-slijmvliescontact komt het bloed van de ene persoon in contact met de slijmvliezen van de nadere persoon, bijvoorbeeld een bloedspat die in het oog komt. Het hepatitis B-virus en HIV kunnen ook via intiem seksueel contact worden overgedragen. Hepatitis B-virus en HIV kunnen niet zelfstandig de huid passeren. Besmetting vindt dus niet plaats als er een druppel bloed of sperma op intacte huid terecht komt.

Hepatitis B en HIV zijn *niet* overdraagbaar via:

- Aanraken of zoenen
- Gezamenlijk gebruik van servies
- Urine, ontlasting, speeksel, braaksel, traanvocht, of zweet, zolang er geen zichtbaar bloed aanwezig is

HANDELEN BIJ EEN KOORTSSTUIP

Wat stel je vast bij koortsstuipen?

- Koorts
- Schokkende bewegingen
- Bewustzijnsverlies
- Stokkende ademhaling
- Blauwverkleuring van nagels en lippen
- Het wegdraaien van de ogen

Wat doe je bij koortsstuipen?

- Leg de baby of het kind op de grond en maak ruimte vrij zodat het zich niet kan bezeeren
- Direct 112 (laten) bellen en vermelden dat het kind koortsstuipen heeft
- Een kind met stuipen mag je niets te drinken geven

Waarschuwen ouders

- Ouders worden na de aanval op de hoogte gebracht.
- Het kind moet worden opgehaald.
- Eventuele medicatie wordt gegeven volgens protocol medicijn verstrekking.

In alle gevallen geldt dat:

- Wij ernaar streven dat de kinderen steeds door dezelfde medewerker worden opgehaald.
- Er een inzittende verzekering is afgesloten voor alle inzittenden.
- Het vervoer voldoet aan de wettelijke regels en voorschriften.
- Bij voorkeur alle kinderen achter in de auto zitten. Alleen als alle zitplaatsen gebruikt moeten worden, gaan de grotere kinderen voorin.
- Kinderen onder de 1,35 m in een autostoeltje of op een zittingverhoger zitten.
- De pedagogisch medewerkers zich aan de verkeersregels houden, zij zijn een voorbeeldfunctie.
- De kinderen de deuren tijdens het rijden niet zelf kunnen openmaken (kinderslot).

Veilig instappen:

- Alle kinderen blijven op de stoep wachten totdat de pedagogisch medewerker zegt dat ze in de auto mogen gaan zitten.
- De kinderen stappen zoveel mogelijk aan de trottoirkant in.
- De pedagogisch medewerker doet zelf de gordels vast en/of controleert of de gordels goed vastzitten.
- Te allen tijde worden de kinderen in de autogordel vastgezet!

Veilig uitstappen:

- Alle kinderen blijven rustig op hun plekje in de auto zitten, totdat de pedagogisch medewerker de autodeur openmaakt.
- De pedagogisch medewerker zorgt er zoveel mogelijk voor, dat de kinderen aan de trottoirkant uitstappen.
- Alle kinderen wachten op de stoep totdat de pedagogisch medewerker het sein geeft om te gaan lopen.

Wat te doen als een kind er niet is, terwijl het wel opgehaald zou moeten worden:

- Als eerste lopen we naar de leerkracht, om te vragen of hij/zij weet waar het kind is.
- Als het kind niet ziek is en de leerkracht weet ook niet waar het betreffende kind is gebleven, wordt in eerste instantie Royal Kids Home gebeld.
- Is daar niets bekend, dan worden de ouders gebeld.
- Zijn de ouders ook niet op de hoogte, dan wordt eerst in en rond de school gezocht en bij geen resultaat na 15 minuten de politie ingeschakeld.
- Hierna handelen we verder aan de hand van het Protocol vermissing, zie bijlage 7.

BIJLAGE 11: PROTOCOL VOEDING

Jong geleerd is oud gedaan, en dat geldt zeker ook voor een gezonde leefstijl. Wanneer je werkt in de kinderopvang, bestaat een groot deel van je baan uit het aanleren van gezonde gewoontes. Je neemt immers de zorg voor het kind tijdelijk over van de ouders. Kinderen leren van jou het goede voorbeeld en je kunt ouders bijstaan in de opvoeding.

Royal Kids Home vindt gezonde voeding heel belangrijk. Wij bieden de kinderen op ons kindercentrum gevarieerde en gezonde voeding aan. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen te weinig groente, fruit, vitamine D en ijzer en juist snel te veel melkproducten, calorieën, vitamine A en zout binnenkrijgen. Hier proberen wij dus op te letten. Kinderen hebben ongeveer 750 ml vocht per dag nodig. Daarom drinken wij op vaste momenten.

Dit protocol is gebaseerd op de 'Hygiëne richtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, mei 2016.

RISICO'S

Bij de beheersing van risico's is een aantal aspecten van essentieel belang in alle fasen van de voedingsverzorging, dat wil zeggen van de aankoop of ontvangst van voedingsmiddelen tot de uitgifte. Het betreft de beheersing van:

- Temperatuur
- Reinheid
- Versheid

De juiste temperaturen bij de voedingsverzorging worden beheerst door stelselmatige en goed uitgevoerde controles en/of metingen. Wees je ervan bewust dat in de dagelijkse praktijk de feitelijke temperaturen kunnen afwijken van de vereiste temperaturen. Er moet te allen tijde gezorgd worden voor de juiste serveer temperatuur.

Reinheid in de organisatie wordt beheerst door het handhaven van de persoonlijke hygiëne en de bedrijfshygiëne. Maak bijvoorbeeld van het handen wassen een routine, en wees je ervan bewust dat een op het oog schone organisatie niet betekent dat de apparatuur of werkruimten daadwerkelijk schoon zijn. De voedselveiligheid is vooral in het geding bij de behandeling van versproducten (groenten, vlees en melkproducten) omdat deze gevoelig zijn voor besmetting. Belangrijke oorzaken voor deze besmetting zijn het onvoldoende wassen en spoelen van eetwaren en het verwerken van oude voorraden in verse eet- en drinkwaren en in alle fasen van de voedingsverzorging door kruisbesmetting.

Versheid wordt beheerst door controle op de houdbaarheidsdatum en bewaartemperaturen van levensmiddelen. De versheid is vooral in het geding bij de bereiding van voedingsmiddelen uit versproducten of van flessenvoeding.

FRUIT ETEN

Pedagogisch medewerkers wassen de handen voor het bereiden van fruit. Fruit wordt zo snel mogelijk na de bereiding opgegeten. Indien het fruit met schil verstrekt worden moet de schil goed afgespoeld worden.

Het fruit wordt in niet al te kleine stukjes gesneden en op een bord gelegd. Daarna mag een eerste kind een stukje fruit van het bord pakken en schuift dan het bord naar het volgende kind. Zo gaat het bord rond tot al het fruit op is.

TUSSENDOORTJES

Kinderen van de peuterspeelgroep krijgen in principe alleen fruit aangeboden in de ochtend.

De kinderen van de buitenschoolse opvang krijgen rond 16:30 crackers aangeboden met hartig beleg.

BROODMAALTIJD

Pedagogisch medewerkers wassen de handen voor aanvang van de maaltijd. Producten die gekoeld bewaard worden, mogen maximaal een half uur buiten de koelkast zijn, dus vlak voor gebruik pas op tafel zetten en zo snel mogelijk weer in de koelkast opbergen. Vleeswarenepakjes en smearworst worden zoveel mogelijk in één maaltijd opgemaakt.

Let hierbij op de te houden tot datum en de IVD. Wat als eerste over de datum zal zijn, wordt ook als eerste opgemaakt: FIRST IN, FIRST OUT! Blijft er wat over, dan worden de overgebleven vleeswaren, mits niet langer dan 0,5 uur uit de koelkast, voorzien van datum van openen en weer in de koelkast gelegd. Deze vleeswaren worden dan wel meteen de volgende dag opgegeten en anders weggegooid. Neem in deze nooit een risico.

Elke boterham eerst besmeren met een dun laagje boter. De eerste boterham wordt hartig belegd en altijd in kleine stukjes gesneden. De kinderen eten met een vork. De tweede boterham mag zoet belegd, eventueel de derde boterham weer hartig.

- Kinderen van vier jaar en ouder maximaal 4 boterhammen.

Dit geldt tenzij de ouders anders beslissen

- *Hartig beleg is:* Kaas, smeerkaas, vleeswaren, smearworst (voor pindakaas wordt soms een uitzondering gemaakt)
- *Zoet beleg is:* Pindakaas, hagelslag, chocoladehagelslag, vruchtenhagel, chocoladepasta, jam, enz.
- *Appelstroop* mag als hartig en zoet beleg gerekend worden.

DRINKEN

Bij de broodmaaltijd drinken de kinderen ouder dan één jaar halfvolle melk. De melk wordt na de eerste boterham aangeboden. Lust het kind echt geen melk, of is hij/ zij allergisch, dan wordt in overleg met de ouders naar een alternatief gezocht in de vorm van thee, karnemelk of water. Bij de broodmaaltijd wordt geen sap, yoghurt drank, siroop o.i.d. gedronken! Overgebleven melk wordt voorzien van IVD weer teruggezet in de koelkast en uiterlijk de volgende dag opgedronken en anders weggegooid.

Bij het fruit en bij de andere tussendoortjes (cracker, rijst wafel, kaakje, soepstengel) krijgen de kinderen sap of water. Kinderen onder het jaar drinken diksap of water, kinderen ouder dan één jaar krijgen ook af en toe siroop. Als kinderen 1 jaar zijn geworden, gaan we in overleg met de ouders starten met het drinken uit een tuitbeker. Zodra dat goed gaat, is de stap naar een gewone beker gauw gemaakt.

TRAKTATIES

Bij Royal Kids Home worden natuurlijk ook verjaardagen gevierd. We proberen de ouders erop te wijzen, dat je ook leuke en lekkere gezonde traktaties kunt geven. Krijgen de kinderen als traktatie diverse snoepjes, dan mogen ze natuurlijk wel een snoepje eten, maar het restant gaat in hun mandje om mee naar huis te nemen.

ALLERGIEËN

Ouders geven bij de intake aan, of een kind allergisch is voor iets of voedselintolerantie heeft (mits ook bij hen bekend). Krijg je een nieuw kind in de groep, check dan te allen tijde eerst het intake formulier! Heeft een kind

een allergie of intolerantie zorg er dan voor, dat de collega's dit ook weten. Door middel van een schrijven op een goed zichtbare plek in de groep, bijvoorbeeld in een keukenkastje.

BIJLAGE 12: PROTOCOL BUITENSPELEN

Buitenspelen heeft bij Royal Kids Home een belangrijke plek in de dagindeling. Het is gezond voor de kinderen. De wereld van een kind wordt letterlijk groter wanneer het buiten speelt. Het kind kan heel veel ontdekken: het voelt gras, zand en steen en ervaart de verschillende weersomstandigheden. Buiten mag je rennen, hinkelen, voetballen, verstoppen, fietsen, gillen en zingen. Kortom het kind kan zich buiten op een hele andere wijze uiten dan wanneer hij binnenspeelt.

Daarom gelden er ook andere regels. Als Royal Kids Home vinden wij dat het kind gestimuleerd moeten worden om zichzelf en de wereld om zich heen te ontdekken.

Ook leren we het kind omgaan met omstandigheden die anders zijn. Bijvoorbeeld dat het kind de snelheid waarmee het fietst moet aanpassen in de buurt van andere kinderen en niet achteruit fietst.

Alle kinderen spelen op het schoolplein. Op het plein bevindt zich een glijbaan, een klimrek, een zandbak, een speelhuisje, een tafeltennistafel en een speelwip. Daarnaast is er een schuurtje waaruit fietsjes en ander speelmateriaal gepakt kan worden.

In goed overleg kan er worden samengespeeld met de kinderen van de school. Het is dan belangrijk dat er voldoende toezicht is van pedagogisch medewerkers. Zij kunnen dan samen spelen met een kleuterklas van de basisschool. Als een kleuterklas op het plein speelt dan is dit altijd met de eigen leerkracht, het hek zal gesloten zijn.

De oudere buitenschoolse opvang kinderen spelen ook op het grote schoolplein, dit is een openbaar schoolplein waar kinderen uit de buurt ook mogen komen na schooltijd. Er is een tafeltennistafel, een hinkel pad met verschillende gekleurde tegels, een klimrek, duikelstangen, een glijbaan en een wiebelbrug.

Kinderen ouder dan 7 jaar mogen, nadat ouders het toestemmingsformulier ondertekend hebben, zelfstandig buitenspelen op het grote schoolplein.

TOEZICHT

- Er is altijd toezicht op de spelende kinderen buiten (2-4 jaar).
- De pedagogisch medewerker heeft een actieve rol in het buitenspelen met kinderen.
- De pedagogisch medewerker ziet toe op de regels die de veiligheid, hygiëne en sociale omgang van de kinderen onderling betreffen.
- De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat in de zandbak niet wordt gegeten of gedronken.
- De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat de kinderen geen kleine voorwerpen in hun mond stoppen.
- De pedagogisch medewerker laat de kinderen na het buitenspelen eerst handen wassen alvorens de groepsruimte binnen te gaan.
- Als de klassen komen buitenspelen op het schoolplein, dan is dit ten alle tijden onder toezicht van een leerkracht.

INRICHTING BUITENRUIMTE

- De buitenruimte voldoet aan de wettelijke oppervlakte. (Aantal 3 tot 4m² per kind)
- De buitenruimte is begrensd door hekwerk van minimaal 1.20 meter hoogte. Het hekwerk wordt dagelijks gecheckt op defecten. Defecten worden, indien mogelijk, tijdelijk gerepareerd. Daarna wordt meteen melding gemaakt van het defect, zodat definitieve reparatie zo snel mogelijk gerealiseerd kan worden. Een aandachtspunt bij de hekken is, dat er altijd op gelet moet worden dat medegebruikers van het plein het hek goed afsluiten.
- Eventueel zwerfvuil wordt voor aanvang van het gebruik van de buitenruimte verwijderd.

- Peuters gaan onder begeleiding naar binnen en buiten. In groepsverband worden peuters en kinderen die al kunnen lopen aan het ontruimingskoord naar binnen en buiten begeleid.
- Zand blijft in de zandbak.
- We ruimen alles netjes op na het spelen in de daarvoor bestemde bakken.

MATERIALEN

- Defecte materialen worden niet gebruikt tot zij gerepareerd zijn. Wanneer een defect wordt geconstateerd wordt dit doorgegeven aan de locatiemanager.
- Defecte materialen van speeltoestellen of gevaarlijke situaties op het schoolplein worden doorgegeven aan de directie van de school.
- De materialen zijn leeftijdsgebonden en worden ook dusdanig gebruikt.
- Jaarlijks worden de speeltoestellen gecontroleerd en gekeurd via de Koningin Juliana School.

BUITENSPELEN EN WEERSOMSTANDIGHEDEN

REGEN:

- We vinden dat 'slecht' weer niet bestaat, slechte kleding wel. We vragen aan ouders om in de verschillende seizoenen om geschikte kleding mee te geven, zodat we naar buiten kunnen wanneer we willen.
- We raden ouders aan om laarzen mee te geven tijdens de herfst en de winter, en tijdens natte periode in de overige seizoenen. Het is tenslotte wel heel leuk om door de plassen te lopen met laarzen aan!

TEMPERATUUR:

Beneden de 10 graden Celsius:

- Vraag ouders voor de kinderen dikke jassen en eventueel wantjes, muts en een sjaal mee te geven.
- Ga in periode maximaal 15 minuten naar buiten.
- Kinderen die nog niet kunnen lopen blijven maximaal 10 minuten buiten.
- Zorg dat de kinderen in beweging blijven.

Boven de 25 graden Celsius:

- Zie hiervoor het Hitteprotocol, bijlage 15.

EEN BADJE BUITEN:

- Wanneer het badje gevuld wordt met water uit de tuinslang moet het water alvorens het te gebruiken eerst vijf minuten doorstromen i.v.m. het voorkomen van legionella besmetting. (De brandslang wordt dus **NIET** gebruikt).
- Het water wordt tenminste iedere dag en bij zichtbare verontreiniging verschoond.
- Er wordt in het badje niet gegeten en gedronken.
- Er wordt ook geen speelgoed in het badje gebruikt die tot drinken uitnodigt.
- **Er is altijd toezicht wanneer het badje gebruikt wordt.**
- Het badje staat in de schaduw.
- Het badje en materialen worden droog opgeborgen.
- Kinderen dragen waterschoentjes en badkleding. De kinderen die nog niet zindelijk zijn dragen een zwemluier die door de ouders wordt meegegeven.
- Kinderen onder het jaar gaan uit veiligheidsoverwegingen niet in de badjes.
- Wij gebruiken aparte badjes voor de kinderen tussen de 2 tot 4-jarigen & de kinderen van 4 jaar en ouder.

- Voor de kinderen van 2 – 4 jaar is het badje gevuld met maximaal 10 cm water.
- De watertemperatuur is 20 graden of warmer.
- Na het badderen drogen we de kinderen af en smeren ze opnieuw in.
- Badjes worden voor en na gebruik gereinigd en drooggemaakt.

INSECTEN BUITEN:

- Controleer de kinderen na het buitenspelen op teken. Verwijder deze meteen met een tekening en desinfecteer de plek.
- Houdt het gras kort en controleer het terrein op rode mieren.
- Eet en drink in de zomertijd geen zoetigheid buiten.
- Zorg voor Prikweg *en* een tekening in de EHBO-koffer.
- Zorg dat de kinderen geen zoetigheid aan mond en handen hebben.
- Wanneer insecten op of in de nabije omgeving van de vestiging een nest hebben gevormd graag melden. In dit geval zal er tot professionele bestrijding worden overgegaan.
- Er moet beschermende kleding gedragen worden bij wandelingen in de bossen.
- Buiten moet er worden gedronken met een rietje.

AFSPRAKEN GEBRUIK PLEIN EN BASISCHOOL

Wettelijk gezien dient het plein tijdens openingstijden van de peuteropvang ten alle tijden gebruikt te kunnen worden. Doordat we met de koningin Juliana school een Integraal Kind Centrum vormen hebben we met elkaar duidelijke afspraken gemaakt over het gebruik van het plein. Gezien de kleinschaligheid van de school, voorzien we geen grote of kleine risico's die tot ernstig letsel zullen leiden tijdens het met elkaar spelen op het plein. Het bevordert de ontwikkeling door het met en van elkaar te leren en op te groeien en het bevordert de doorgaande leerlijn.

Wordt er buiten gespeeld samen met de kinderen van de basisschool dan wordt aangegeven tot welke gekleurde lijnen de kinderen mogen spelen. Dit wordt eerst aangegeven met stoepkrijt en in de toekomst komen hier geleverde tegels voor in de plaats. Kinderen wordt geleerd niet voorbij de gekleurde lijnen te spelen en de pedagogisch medewerkers houden extra toezicht nabij de lijnen.

Wanneer de peuterspeelgroep samenspeelt met de andere kinderen van school dient er altijd een leerkracht van school aanwezig te zijn.

BUITENSPEELREGELS BUITENSCHOOLSE OPVANG

- We spelen alleen met toestemming van de juf buiten.
- We gaan alleen buiten het hek als we daar toestemming voor hebben en/of worden begeleid door een juf.
- Wij zijn voorzichtig met het speelmateriaal.
- We klimmen niet in het hekwerk.
- Bij druk spel spreken we een alternatieve plek af om de rust te waarborgen voor andere kinderen.
- We ruimen alles netjes op na het spelen in de schuur.

WERKAFSPRAKEN EN BUITENSPEELREGELS VOOR DE PEUTERSPEELGROEP

- Bij het buitenspelen is er altijd een vaste pedagogisch medewerker aanwezig.
- Het hek wordt op slot gedraaid tijdens het buitenspelen.
- De kinderen van de peutergroep gaan onder begeleiding naar binnen en buiten. In groepsverband worden peuters aan het ontruimingskoord naar binnen en buiten begeleid.
- De kinderen komen met de fietsjes alleen op de tegels.
- Het zand blijft in de zandbak, de zandbak wordt direct na het buitenspelen afgesloten.

- Na het buitenspelen wordt het speelgoed opgeruimd.
- Wordt er buiten gespeeld samen met de kinderen van de basisschool dan wordt aangegeven tot welke gekleurde lijnen de kinderen mogen spelen. Dit wordt eerst aangegeven met stoepkrijt en in de toekomst komen hier geverfde tegels voor in de plaats. Kinderen wordt geleerd niet voorbij de gekleurde lijnen te spelen en de pedagogisch medewerkers houden extra toezicht nabij de lijnen.
- Wanneer de peuterspeelgroep samenspeelt met de andere kinderen van school dient er altijd een leerkracht aanwezig te zijn.
- De kinderen spelen alleen op de verhoging in bijzijn van de juf, zodat zij hen er op en af kan helpen.

BIJLAGE 13: PROTOCOL UITSTAPJES

Uitstapjes zijn leuk en leerzaam, maar brengen ook een risico met zich mee; in dit protocol en bijbehorende werkinstructie staat hoe wij met deze risico's omgaan.

WERKWIJZE:

Wij maken onderscheid tussen:

- Kleine uitstapjes; lopend, met bolderkar of buggy/kinderwagen, naar een nabijgelegen speelplaats, naar het park of de supermarkt. Ouders geven hiervoor wel of geen toestemming op het intake formulier dat is ingevuld. Dit wordt eerst gecontroleerd.
- Grote uitstapjes; met hulp van ouders of met het openbaar vervoer of (bedrijfs-)auto. Voor grote uitstapjes wordt altijd vooraf schriftelijke of per berichtenfunctie toestemming gevraagd aan ouders.

In de werkinstructie uitstapjes staat beschreven hoe wij deze uitstapjes voorbereiden en welke veiligheidsmaatregelen wij nemen.

WERKINSTRUCTIE UITSTAPJES

Deze werkinstructie wordt toegepast wanneer er een klein of groot uitstapje gemaakt wordt.

KLEINE UITSTAPJES:

1. Geef het goede voorbeeld bij uitstapjes buiten de deur met betrekking tot verkeersregels en veiligheid.
2. De ouders hebben toestemming gegeven voor kleine uitstapjes en het verlaten van het terrein op het intakeformulier. Sommige ouders willen echter specifiek op de hoogte worden gesteld van kleine uitstapjes. Wij vragen deze ouders dan ook altijd mondeling om toestemming.
3. Het volgende wordt altijd meegenomen tijdens een klein uitstapje: Mobiele telefoon, EHBO-pakket, flesje water voor de kinderen. Voor de kinderen die nog niet zindelijk zijn worden luiers en vochtige doekjes meegenomen.
4. Wanneer alle pedagogisch medewerkers en alle kinderen het pand verlaten voor een uitstapje wordt dit doorgegeven aan de groepen die achterblijven. Zij kunnen desbetreffende pedagogisch medewerkers bellen. Bij vertrek wordt er altijd overlegd met eventuele andere groepen; is de achterwacht voldoende, is er voldoende toezicht in verband met het vier-ogen principe? Er wordt doorgegeven welke collega's en welke kinderen mee zijn, en op welk telefoonnummer de collega die vertrekt bereikbaar is.
5. Alle kinderen (leeftijd 2-4 jaar) liggen/zitten in een bolderkar, kinderwagen, buggy, of hebben de hand van een begeleidende volwassene/pedagogisch medewerker vast. De peuters maken gebruik van het evacuatie loopkoord met voorop en achteraan een pedagogisch medewerkers en/of stagiaire.
6. Bij BSO-kinderen; De kinderen van 4-7 jaar lopen twee-aan-twee, hand-in-hand. De oudere kinderen (8-13 jaar) zijn zelfstandiger en hoeven niet hand in hand te lopen. Eén pedagogisch medewerker loopt voorop en één pedagogisch medewerker of stagiaire loopt achteraan de groep.
7. Bij het oversteken regelen de pedagogisch medewerker(s) en/of stagiaire het verkeer. De groep steekt altijd rustig en in één keer over.
8. Indien van toepassing; bij aankomst wordt de openbare ruimte waar voor buitenspelen gebruik van wordt gemaakt goed gecontroleerd.
9. Indien van toepassing; indien er speeltoestellen op de openbare ruimte aanwezig zijn waar gebruik van wordt gemaakt worden deze bij aankomst gecontroleerd. Wanneer het toestel niet veilig is, wordt er aan de kinderen verteld dat wij op dat moment geen gebruik kunnen maken van het speeltoestel, en uitgelegd waarom het toestel gevaarlijk is.
10. Bij behoefte aan toilet bezoek of kleine ongevallen keert de groep terug naar de locatie.

11. Bij warm en of extreem zonnig weer treedt het Hitteprotocol in, zie bijlage 18.
12. Bij een vermist kind treedt "Protocol vermissing" in werking, zie bijlage 7.
13. Bij terugkomst op de peuterspeelgroep of BSO worden de handen van alle kinderen goed gewassen.

GROTE UITSTAPJES:

1. Bij het plannen van grote uitstapjes wordt altijd zorgvuldig overwogen of het uitstapje geschikt is voor kinderen in de groep; leeftijd, karakter en mogelijkheden.
2. Bij het plannen van grote uitstapjes wordt zorgvuldig overwogen of de bestemming geschikt is. Eventueel wordt van tevoren overleg gepleegd met de locatie over mogelijkheden op de locatie en verwachte drukte.
3. Geef het goede voorbeeld bij uitstapjes buiten de deur met betrekking tot verkeersregels en veiligheid.
4. Grote uitstapjes worden altijd minimaal een week van tevoren gemeld aan de ouders.
5. Het volgende wordt altijd meegenomen op een groot uitstapje: Mobiele telefoon, kind lijst van de kinderen die meegaan. EHBO-pakket, flesje water en reservekleding voor de kinderen. Voor de kinderen die nog niet zindelijk zijn worden luiers en vochtige doekjes meegenomen.
6. Wanneer alle pedagogisch medewerkers en alle kinderen het pand verlaten voor een uitstapje wordt dit doorgegeven aan de groepen die achterblijven. Zij kunnen desbetreffende pedagogisch medewerkers bellen.
7. Alle kinderen (leeftijd 2-4 jaar) liggen/zitten in een bolderkar, kinderwagen of buggy, of hebben de hand van een begeleidende volwassene/pedagogisch medewerker vast. De peuters maken gebruik van het evacuatie loopkoord met voorop en achteraan een pedagogisch medewerkers en/of stagiaire.
8. Bij de kinderen van de buitenschoolse opvang van 4-7 jaar lopen twee-aan-twee, hand-in-hand. De oudere kinderen (8-13 jaar) zijn zelfstandiger en hoeven niet hand in hand te lopen. Eén pedagogisch medewerker loopt voorop en één pedagogisch medewerker of stagiaire achteraan de groep.
9. De bestemming en het vervoer naar de bestemming toe worden zorgvuldig gepland en er wordt aan alle veiligheidsvoorwaarden zoals omschreven in de Wegenverkeerswet voldaan; kinderen worden bijvoorbeeld vervoerd in een voor de leeftijd geschikte autostoel of fietsstoel, en de vervoerende pedagogisch medewerker is in bezit van een geldig rijbewijs en verzekering. Voor de jongere kinderen wordt aan de ouders gevraagd een kinderzitje/stoeltje mee te geven. Zie bijlage 13 "Protocol vervoeren van kinderen".
10. Er gaan voldoende begeleidende pedagogisch medewerkers/stagiaires mee. De BKR is wettelijk hetzelfde als bij opvang op de kinderopvanglocatie, maar in de praktijk blijkt dat grote uitstapjes vragen om een grotere inzet van medewerkers, zodat de veiligheid van de kinderen gewaarborgd is.
11. Bij aankomst wordt er met de kinderen en hun begeleiding altijd direct een verzamelplek aangewezen waar alle kinderen en begeleiders zich verzamelen in geval van pauzes, ongelukken/calamiteiten of een vermist kind.
12. Indien er tijdens het uitstapje wordt gegeten of gedronken worden eerst zorgvuldig de handen gewassen. (Met name aandachtspunt op kinderboerderijen, dierentuinen, pretparken etc.).
13. Bij warm en of extreem zonnig weer treedt het Hitteprotocol in werking. Zie bijlage 18.
14. Bij een vermist kind treedt het "Protocol vermissing" in werking, zie bijlage 7.
15. Bij terugkomst op het kindercentrum worden de handen van alle kinderen goed gewassen.

BIJLAGE 14: TOEGANGSBELEID

Bij Royal Kids home, staat de veiligheid voor kinderen, ouders en werknemers voorop. Daarom is het belangrijk dat alle werknemers weten wat de regels zijn voor het binnenlaten van onbekenden.

Het onderstaande is dus van groot belang:

Basisregel:

We laten alleen mensen binnen, die van tevoren een afspraak hebben gemaakt.

Hoe weet je of iemand een afspraak heeft?

- Afspraken staan in de agenda vermeld, bij aanvang van dienst agenda lezen.
- Het kan zijn dat op de dag zelf mondeling aan de pedagogisch medewerkers wordt doorgegeven, dat iemand verwacht wordt.

Van ouders /verzorger wordt verwacht dat zij het kind in het lokaal brengen, maar ook weer ophalen.

Kinderen worden niet meegegeven aan onbekenden. Er moet van tevoren duidelijk afgesproken zijn door wie het kind wordt opgehaald.

Komen de kinderen door omstandigheden later, dan wordt er gevraagd aan de ouder dit graag door te geven aan één van de pedagogisch medewerker.

Binnenlaten ouder/verzorger

Soms komt het voor dat een ouder/verzorger door de instanties uit het ouderlijk gezag wordt gezet. Dit heeft als consequentie dat deze ouder/verzorger het kind niet meer mag ophalen. Als deze ouder/verzorger aanbelt, wordt het toegangshek niet opengedaan. Mocht deze ouder/verzorger onverhoopt toch binnenkomen, gaat een pedagogisch medewerker met het kind naar een andere ruimte. Een andere pedagogisch medewerker geeft aan bij de ouder/verzorger dat hij of zij het kind niet mee mag nemen. Mocht de situatie gevaarlijk worden bel dan direct directie en/of politie.

BIJLAGE 15: HITTEPROTOCOL

Dit protocol is opgezet vanuit informatie afkomstig van het RIVM.

Kinderen zijn kwetsbaar voor hitte omdat ze niet altijd zelf acties ondernemen als ze het te heet hebben. Het risico tijdens hitte bij jonge kinderen wordt vooral bepaald door het gedrag van verzorgers. Het is aan hen om ervoor te zorgen dat kinderen niet te warm gekleed zijn, niet verbranden, meer te drinken krijgen en rustiger aan doen.

WELKE KLACHTEN KAN EEN KIND KRIJGEN BIJ HITTE?

Kinderen worden sneller vermoeid, klagen over hoofdpijn en krijgen concentratieproblemen. Soms gaan ze sneller ademen, lijken ze benauwd. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van te veel vocht en een stijgende lichaamstemperatuur. Wees extra alert op uitdroging bij kinderen bij:

- Overvloedig zweten
- Droge mond
- Minder naar de wc gaan/minder plasluiers (met donkergekleurde urine)
- Duizeligheid, misselijkheid/ braken of spierkrampen
- Huilen, in ernstigere gevallen zonder tranen
- Verminderde lichamelijke activiteit, lusteloos of slaperig, in het ergste geval raken kinderen bewusteloos

Vertoont een kind deze verschijnselen? Breng het kind dan naar een koele plek en laat het drinken, als het daartoe in staat is. Waarschuw een arts bij ernstige klachten of als de situatie niet verbetert.

TIPS OM WARMTE-OVERLAST TE BEPERKEN

- Bied de kinderen vaak te drinken aan, bij voorkeur water. Het is belangrijk om te drinken vóórdat de kinderen dorst krijgen. Houd daarom in de gaten of de kinderen voldoende drinken. Zet een kan met water en bekers op tafel en zorg dat deze aangevuld blijven, Vertel de (BSO-) kinderen en peuters dat ze mogen pakken wanneer ze willen.
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten, pas het spel aan. Zoek daarbij een koele plek op, in of rond het gebouw. Soms is het binnen prettiger vertoeven dan buiten.
- Laat kinderen niet te lang in de zon spelen en smeer de kinderen vooraf in met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.
- Zoek verkoeling met waterspelletjes en zwembadjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is. Ververs het water iedere dag.
- Bij sportdagen is het verstandig om het programma in te korten en meer pauzes te nemen. Zorg hierbij voor voldoende drinkwater. Vervang intensieve spellen door waterspelletjes in de schaduw.
- Om de allerkleinsten genoeg te laten drinken kun je bijvoorbeeld extra water aan de melkproducten toevoegen. Eten met veel vocht, zoals vers fruit (meloen) en groenten (komkommer, tomaat).
- Laat kinderen enkel in een rompertje (met luier) onder een lakentje slapen.
- Gebruik waar het kan ventilatoren of in dien aanwezig airco's.
- Houdt de temperatuur in de verschillende verblijfruimtes goed in de gaten. Vooral in de slaapkamers.
- Maak sanitaire ruimtes vaker schoon i.v.m. de hogere temperatuur en snellere bacteriedeling.
- Zet overdag zo min mogelijk verlichting aan.
- Sluit de zonwering (als deze aanwezig is) tijdig, 's morgens bij het openen van de locatie. Open de zonwering pas aan het eind van de dag. Het tijdig openen en sluiten van de zonwering kan 20% verschil maken in temperatuur.

- Bij temperaturen boven de 25 graden is het soms beter op de heetste gedeelten van de dag niet de ramen open te zetten. Er kan beter voor gekozen worden dit aan het begin of aan het eind van de dag te doen. Op het heetste gedeelte kan er beter voor gekozen worden de ramen en eventuele deuren op een kier open te zetten tegenover elkaar.

BUITENSPELEN:

- Tussen 12.00 en 15.00 uur spelen wij niet buiten of verblijven wij alleen in de schaduw
- Zorg voor voldoende schaduw.
- Smeer de kinderen in elke keer dat je buiten gaat spelen, en de zon schijnt, zonnig of half bewolkt, met zonnecrème minimaal beschermingsfactor 30. Van begin mei tot september. Kinderen worden elke twee uur ingesmeerd.
- Zorg voor voldoende drinken voor de kinderen. Geef de kinderen naar behoefte te drinken met een rietje en geef de kinderen die niet vragen om te drinken elke drie kwartier een beker drinken.
- Alle kinderen dragen (water-,) schoentjes buiten.
- Plan wat rustige activiteiten, zodat de kinderen zich niet te veel hoeven in te spannen. Bij extreme hitte gaan we een kortere periode naar buiten.
- Houdt kinderen onder de 12 maanden in de schaduw.

ANDERE AANDACHTSPUNTEN

- Smeer de kinderen in van begin mei tot eind september, op alle dagen dat het zonnig of half bewolkt is; ook als ze in de schaduw spelen!
- Smeer de kinderen in met voor de leeftijdscategorie bedoelde zonnebrandcrème, tenminste factor 30
- Smeer de kinderen een half uur voor dat er naar buiten wordt gegaan in • Smeer de kinderen om de 2 uur in
- Gebruik zoveel mogelijk petjes om hoofd en nek te beschermen en draag zoveel mogelijk T-shirtjes ter bescherming tegen de zon
- Let op zout verlies, laat kinderen bouillon of vruchtensappen drinken
- Bij extreem warme dagen maak pet of T-shirt nat en/ of leg een vochtige doek in de nek

HUISREGELS VOOR OUDERS

- Bij warm weer kinderen luchtige kleding laten dragen, petje of hoedje
- Voor dat het kind naar de kinderopvang gaat, insmeren met een hoge factor
- Zwempak/ zwembroek/ zwemluier meegeven

Datum ongeval:

ingevuld door:

Datum registratie:

Groep:

1. Welk kind was bij het ongeval betrokken?

Kind gegevens

Naam.....

Geboortedatum.....

Jongen/meisje

2. Waren er andere personen bij het ongeval betrokken?

- Nee
- Ja namelijk:

3. Waar vond het ongeval plaats?

- Speelplein/buiten
- Entree/garderobe/gang
- Trap
- Speelruimte
- Keuken
- Kindertoilet
- Volwassen toilet
- Kantoorruimte
- Slaapruijnte
- Snoezelruimte
- Anders namelijk:

4. Hoe ontstond het letsel?

- Ergens vanaf gevallen
- Gestruikeld, uitgegleden, verstapt
- Ergens tegenaan gebotst of gestoten
- Ergens door geraakt
- Onderling contact stoeien, bijten, slaan
- Gesneden, geprikt
- Ergens aan gebrand
- Vergiftiging
- (bijna)verdrinking
- Anders namelijk:

5. Waar was het kind mee bezig?

6. Beschrijf het ongeval in eigen woorden.

7. Wat voor letsel heeft het kind opgelopen?

- Botbreuk
- Open wond
- Schaafwond
- Kneuzing/bloeduitstorting
- Verstuiking, ontwrichting, verzwikking
- Anders namelijk:

8. Aan welk lichaamsdeel heeft het kind letsel opgelopen?

- Hoofd
- Nek
- Arm (inclusief schouder, sleutelbeen)
- Romp (inclusief rug)
- Been (inclusief heup)
- Anders namelijk:

9. Is het kind n.a.v. het ongeval behandeld?

- Nee
- Ja door:
  - EHBO-er
  - Huisarts
  - Spoedeisende Hulpafdeling van een ziekenhuis
  - Opgenomen in een ziekenhuis
  - Anders namelijk:

10. Kan het ongeval in de toekomst voorkomen worden?

- Nee, omdat
- Ja door